Пролетары ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 271 (6247) | 24 лістапада 1938 г., чацвер | ЦАНА 10 КАП.

Цяпер, калі мутная хваля фашызма аплёўвае соцыялістычны рух рабочага класа і змешвае з гразёй дэмакратычныя імкненні лепшых людзей цывілізаванага свету, новая Канстытуцыя СССР будзе абвінаваўчым актам супроць фашызма, гаворачым аб тым, што соцыялізм і дэмакратыя непераможны. Новая Канстытуцыя СССР будзе маральнай дапамогай і рэальнай падмогай для ўсіх тых, хто вядзе цяпер барацьбу супроць фашысцкага варварства.

(З даклада таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усесаюзным З'ездзе Советаў „Аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР")

СЛАЎНАЯ ГАДАВІНА

Заўтра спаўняецца два годы з дня адкрыцця Надзвычайнага VIII Усесаюзнага З'езда Советаў. Гэты з'езд увойдзе ў гісторыю, як адна з самых яркіх падзей у жыцці нашай краіны і ўсяго перадавога чалавецтва. Два годы таму назад — 25 лістапада 1936 года з трыбуны з'езда на ўвесь свет прагучэў гістарычны даклад вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна аб праекце Канстытуцыі СССР. Дзесяткі мільёнаў людзей, усе працоўныя нашай краіны з неперадаваемай радасцю слухалі ля рэпрадуктараў, радыёпрыёмнікаў залатыя словы любімага правадыра аб велізарных сусветна-гістарычных перамогах соцыялізма, аб цудоўнай, самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі. Разам з дэлегатамі, сядзеўшымі ў зале з'езда, вялікаму Сталіну горача, з захапленнем апладыраваў увесь совецкі народ, які атрымаў Сталінскую хартыю правоў, найярчэйшы дакумент штодзённых сталінскіх клопатаў аб працоўных.

«...Канстытуцыя замацавала той сусветна-гістарычны факт, што СССР уступіў у новую паласу развіцця, у паласу завяршэння будаўніцтва соцыялістычнага грамадства і паступовага пераходу да комуністычнага грамадства, дзе кіруючым пачаткам грамадскага жыцця павінен быць комуністычны прынцып: «Ад кожнага — па яго здольнасцях, кожнаму—па яго патрэбнасцях». (Кароткі курс гісторыі Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў).

Даклад таварыша Сталіна падвёў знамянальныя вынікі гераічных заваяванняў многанацыянальнага Совецкага Саюза, атрыманых у жорсткай барацьбе з лютымі ворагамі соцыялізма — трацкісцка-бухарынскімі і буржуазна-нацыяналістычнымі агентамі міжнароднага фашызма. Гэта быў цудоўны па сваёй прастаце і праўдзівасці расказ аб велізарных зменах, якія адбыліся ў галіне гаспадарчага і грамадска-палітычнага жыцця Совецкага Саюза. Гэта быў яркі і пераканаўчы расказ аб поўнай перамозе соцыялістычнай сістэмы ва ўсіх сферах народнай гаспадаркі, у рэзультаце чаго «...мы маем цяпер новую, соцыялістычную эканоміку, якая не ведае крызісаў і беспрацоўя, не ведае галечы і разарэння і дае грамадзянам усе магчымасці для заможнага і культурнага жыцця».

З надзвычайнай выразнасцю прагучэлі поўныя глыбокага сэнсу словы таварыша Сталіна аб зменах у класавай структуры нашага грамадства — аб новым рабочым класе СССР, аб новым совецкім сялянстве і новай совецкай інтэлігенцыі, падобных якім не ведала яшчэ гісторыя чалавецтва.

У краіне соцыялізма ўсё больш сціраюцца грані паміж рабочым класам і сялянствам, роўна як паміж гэтымі класамі і інтэлігенцыяй. Падаюць і сціраюцца эканамічныя і палітычныя супярэчнасці паміж імі.

На адной шостай частцы зямнога шара ажыццёўлена даўнішняя мара прагрэсіўнага чалавецтва—роўнапраўе і дружба народаў. Ленінска-сталінская нацыянальная палітыка ярка асвятляе шлях рускім і украінцам, беларусам і грузінам, таджыкам і армянам — усім шчаслівым народам вялікага Совецкага Саюза. У брацкім супрацоўніцтве яны будуюць сваё светлае і радаснае жыццё, цудоўны будынак комунізма.

«...мы маем цяпер многанацыянальную соцыялістычную дзяржаву, якая ўпаўне склалася і вытрымала ўсе іспыты, моцнасці якой магла-б пазайздросціць любая нацыянальная дзяржава ў любой частцы свету» (І. Сталін).

Два годы, прайшоўшыя з дня выступлення таварыша Сталіна, былі гадамі новых поспехаў ва ўсіх галінах соцыялістычнага будаўніцтва.

За гэтыя два годы партыя і совецкі народ разграмілі трацкісцка-бухарынскія і буржуазна-нацыяналістычныя банды міжнароднага фашызма, якія хацелі патапіць у крыві заваяванні працоўных СССР і на штыках замежных інтэрвентаў вярнуць у нашу краіну капіталізм, зноў надзець ярмо эксплаатацыі на шыю рабочых і сялян.

Працоўныя СССР славяць совецкую разведку і яе кіраўніка, любімага сталінскага наркома Нікалая Івановіча Ежова, абясшкодзіўшых брудную і крывавую гадзіну фашызма.

Пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі народы Совецкага Саюза рушаць усё наперад і наперад сваю соцыялістычную прамысловасць, калектывізаваную сельскую гаспадарку, узнімаюць усё вышэй і вышэй сваю культуру — нацыянальную па форме і соцыялістычную па змесце.

Беларускі народ, да Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі прыгнечаны і бяспраўны, цяпер роўны сярод роўных, пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі, горда ідзе ўперад да новых і новых перамог, разам з усімі народамі ўмацоўвае магутнасць любімай радзімы. Беларуская ССР стала адной з перадавых рэспублік вялікага Совецкага Саюза, з высока развітай прамысловасцю, машынізаванай сельскай гаспадаркай, з вышэйшымі навучальнымі і навукова-даследчымі ўстановамі, тэхнікумамі, тэатрамі, клубамі, школамі. З года ў год расце дабрабыт працоўных, растуць гарады і сёлы Совецкай Беларусі. Вясёлыя песні спявае беларускі народ, песні ўдзячнасці роднаму бацьку і правадыру таварышу Сталіну за прыгожае, шчаслівае жыццё, за выдатную Сталінскую Канстытуцыю.

Ні ў адной капіталістычнай краіне, нават самай «дэмакратычнай», няма і не можа быць такіх свабод, такога роўнапраўя народаў, такога радаснага жыцця, якія ўзаконены нашай Канстытуцыяй.

У краінах капіталізма няўхільна расце беспрацоўе, галеча і жабрацтва. Дзесяткі мільёнаў людзей галадаюць, жывуць у страшэнных умовах, пазбаўленыя ўсякай надзеі на заўтрашні дзень, на будучае. Нават буржуазныя газеты не ў стане ўтоіць ад грамадскасці найцяжэйшае становішча рабочых і сялян у Германіі, у Польшчы, Італіі, Японіі і іншых капіталістычных краінах.

У той час, калі ў СССР квітнее непарушны саюз і дружнае супрацоўніцтва народаў, у фашысцкай Германіі аднаўлены самыя дзікія, самыя варварскія парадкі часоў сярэдневякоўя. Гітлераўскія канібалы арганізавалі агідныя і жудасныя яўрэйскія пагромы, люта расправляюцца з безабаронным яўрэйскім насельніцтвам. Дзесяткі тысяч яўрэяў загнаны ў турмы і канцэнтрацыйныя лагеры. Фашысцкія пагромшчыкі і людаеды, як драпежныя звяры, нападаюць на кватэры яўрэяў, грабяць, б'юць і забіваюць мужчын, жанчын і дзяцей, паляць іх дамы, магазіны, мэблю.

Гэтымі разбойніцкімі пагромамі фашысцкія заправілы імкнуцца ўтоіць ад працоўных сваю ўласную слабасць, сваё эканамічнае і палітычнае банкроцтва. Але дарэмная спроба! Працоўныя Германіі і ўсяго свету бачаць, да чаго вядзе фашызм, яны ўсё больш і больш пераконваюцца, што фашызм— гэта гібель культуры і цывілізацыі, гэта голад і жабрацтва, гэта вайна і смерць.

Яркім маяком свеціць Сталінская Канстытуцыя СССР усім прыгнечаным народам капіталістычных краін, натхняе іх і ўказвае шлях да вызвалення ад фашысцкага варварства, ад капіталістычнай эксплаатацыі.

З усё новай і новай сілай прадаўжаюць гучэць на ўвесь свет мудрыя словы вялікага Сталіна, сказаныя ім два годы таму назад:

«Цяпер, калі мутная хваля фашызма аплёўвае соцыялістычны рух рабочага класа і змешвае з гразёй дэмакратычныя імкненні лепшых людзей цывілізаванага свету, новая Канстытуцыя СССР будзе абвінаваўчым актам супроць фашызма, гаворачым аб тым, што соцыялізм і дэмакратыя непераможны. Новая Канстытуцыя СССР будзе маральнай дапамогай і рэальнай падмогай для ўсіх тых, хто вядзе цяпер барацьбу супроць фашысцкага варварства».

Як уцёс, стаіць вялікі Совецкі Саюз, акружаны капіталістычнымі краінамі, якія ўсё больш узмоцнена рыхтуюць сусветную бойню і ў першую чаргу вайну супроць Совецкага Саюза. Фашысцкія паны ўсё яшчэ мараць аб «закрыцці» СССР. Але можна яшчэ раз напомніць гэтым панам, якія ўпадобіліся вядомаму шчэдрынскаму бюракрату, што «сіе ад іх не залежыць». Досыць пераканальным урокам для іх павінен быў паслужыць разгром японскіх самураяў ля возера Хасан нашай доблеснай Чырвонай Арміяй. Падзеі ля возера Хасан паказалі, што Чырвоная Армія — самая магутная армія ў свеце, што совецкі народ зорка ахоўвае сваю соцыялістычную радзіму, свае велізарныя заваяванні, запісаныя залатымі літарамі ў Сталінскай Канстытуцыі, і нікому і ніколі не дазволіць парушыць свяшчэнныя граніцы СССР.

Адзначаючы другую гадавіну з дня адкрыцця Надзвычайнага VIII Усесаюзнага З'езда Советаў і даклада таварыша Сталіна, народы нашай квітнеючай краіны яшчэ раз прадэманструюць сваю любоў і адданасць радзіме, яшчэ шчыльней згуртуюць свае рады вакол ленінска-сталінскай партыі, вакол тварца самай дэмакратычнай у свеце Канстытуцыі — вялікага Сталіна.

ВЫПУСК СЛУХАЧОЎ ВАЕННА-ПАВЕТРАНАЙ ОРДЭНА ЛЕНІНА АКАДЭМІІ ІМЯ ЖУКОЎСКАГА

22 лістапада ў Ваенна-паветранай ордэна Леніна акадэміі імя Жукоўскага адбыўся выпуск слухачоў, скончыўшых акадэмію.

Начальнік акадэміі камдзіў тав. Памеранцаў агаласіў загад Народнага Камісара Абароны СССР Маршала Совецкага Саюза тав. К. Е. Варашылава.

Ад імя Народнага Камісара Абароны выпускнікоў вітаў намеснік Народнага Камісара Абароны СССР армейскі камісар 2-га ранга тав. Шчадэнка.

Выпускнікоў віншаваў таксама са сканчэннем вучобы начальнік Ваенна-паветраных сіл РСЧА камандарм 2-га ранга тав. Лакціонаў, які пажадаў ім плёнатворнай работы.

З адказным словам ад імя слухачоў, скончыўшых акадэмію, выступіў Герой Совецкага Саюза палкоўнік тав. Каманін.

Тав. Каманін ад імя ўсіх выпускнікоў запэўніў, што пітомцы акадэміі на практычнай рабоце будуць умацоўваць магутнасць непераможнага Чырвонага паветранага флота.

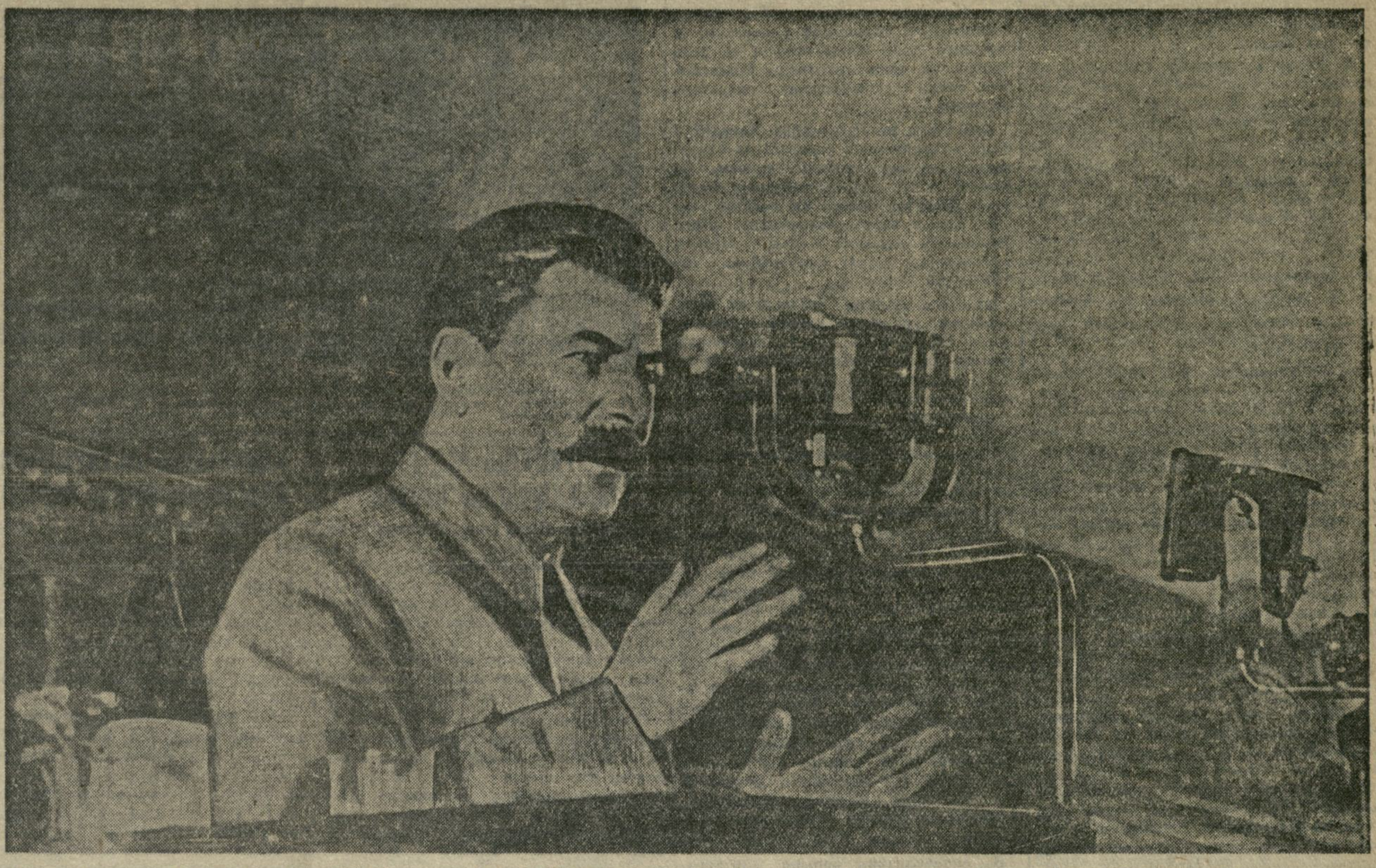

Да другой гадавіны Надзвычайнага VIII Усесаюзнага З'езда Советаў. НА ЗДЫМКУ: таварыш І. В. СТАЛІН робіць даклад аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР.
Фото С. Ўзерыхіна (ОФ).

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ ПЛЕНУМЕ ЦК ВЛКСМ

19—22 лістапада адбыўся пленум Цэнтральнага Камітэта ВЛКСМ з удзелам сакратароў мясцовых комсамольскіх арганізацый.

Пленум ЦК ВЛКСМ заслухаў і абмеркаваў даклад тав. Шкіратава М. Ф. аб рэзультатах разбору заявы работніка ЦК ВЛКСМ тав. Мішаковай О. П. і аб становішчы спраў у ЦК ВЛКСМ. Пленум прыняў па гэтаму пытанню наступную пастанову, публікуемую ніжэй.

За допушчаныя памылкі па кіраўніцтву комсамолам пленум зняў тт. Косарэва А. В., Багачова С. Я., і Пікіну В. Ф. з пастоў сакратароў ЦК ВЛКСМ і вывеў іх з састава ЦК ВЛКСМ, вывеў тав. Вершкова П. А. з састава ЦК ВЛКСМ і зняў тав. Беласлудцава І. Н. з паста загадчыка АККО ЦК ВЛКСМ.

Пленум выбраў першым сакратаром ЦК ВЛКСМ тав. Міхайлава Н. А. і сакратарамі ЦК ВЛКСМ тт. Захарава С. Е., Мішакову О. П. і Громава Г. П.

Пленум выбраў бюро ЦК ВЛКСМ у саставе тт. Міхайлава Н. А., Захарава С. Е., Мішаковай О. П., Громава Г. П., Раманава Н. Н., Волкавай Е. П. і Александрава В. А.

ПАСТАНОВА VII ПЛЕНУМА ЦК ВЛКСМ

Пленум ЦК ВЛКСМ **пастанаўляе:**

а) За грубае парушэнне ўнутрыкомсамольскай дэмакратыі, якое выразілася ў тым, што сакратары ЦК комсамола аставаліся глухімі і нямымі да ўсіх сігналаў радавых работнікаў аб неблагапалуччы ў рабоце ЦК ВЛКСМ;

б) За бяздушна-бюракратычныя і варожыя адносіны да чэсных работнікаў комсамола, якія прабавалі ўскрыць недахопы ў рабоце ЦК ВЛКСМ, і расправу з адным з лепшых комсамольскіх работнікаў (справа тав. Мішаковай);

в) За пакравіцельства маральна разлажыўшымся, спіўшымся, чуждым партыі і комсамолу элементам і ўкрывацельства двурушніцкіх элементаў:

1. Зняць тт. Косарэва А. В., Багачова С. Я. і Пікіну В. Ф. з пастоў сакратароў ЦК ВЛКСМ і вывесці іх з састава ЦК ВЛКСМ.
2. Вывесці т. Вершкова П. А. з састава ЦК ВЛКСМ.
3. Зняць т. Беласлудцава І. Н. з паста загадчыка АККО ЦК ВЛКСМ.
4. Выбраць першым сакратаром ЦК ВЛКСМ тав. Міхайлава Н. А. і сакратарамі ЦК ВЛКСМ тт. Захарава С. Е., Мішакову О. П. і Громава Г. П.
5. Выбраць бюро ЦК ВЛКСМ у саставе тт. Міхайлава Н. А., Захарава С. Е., Мішаковай О. П., Громава Г. П., Раманава Н. Н., Волкавай Е. П. і Александрава В. А.

УЗНАГАРОДЖАННЕ ОРДЭНАМ „КРАСНОЕ ЗНАМЯ" ЛЕНІНГРАДСКАГА АРТЫЛЕРЫЙСКА-ТЭХНІЧНАГА ВУЧЫЛІШЧА І АРТЫЛЕРЫЙСКІХ КУРСАЎ

Ленінградскае артылерыйска-тэхнічнае вучылішча ў азнаменаванне 20-й гадавіны, за баявыя заслугі ў годы грамадзянскай вайны і поспехі ў падрыхтоўцы артылерыйска-тэхнічных кадраў, Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР узнагароджана **ордэнам «Красное Знамя».**

Артылерыйскія курсы ўдасканалення каманднага састава РСЧА у азнаменаванне баявога мінулага і за выдатныя заслугі ў справе падрыхтоўкі артылерыйскіх кадраў РСЧА Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР узнагароджаны **ордэнам «Красное Знамя».**

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРКОМА КП(б)Б

23 лістапада адбыўся чарговы пленум Менскага гаркома КП(б)Б.

Сакратар Менскага абкома і гаркома КП(б)Б тав. Матвееў далажыў пленуму рашэнне бюро ЦК КП(б)Б аб зняцці з работы другога сакратара Менскага гаркома КП(б)Б тав. Савіцкага за зняважліва-барскія адносіны да задавальнення патрэб працоўных і за незабеспячэнне снабжэння горада палівам і гароднінай.

Пленум аднагалосна адобрыў рашэнне бюро ЦК КП(б)Б аб рабоце бюро Менскага гаркома КП(б)Б і зняцці тав. Савіцкага з работы. Пленум даручыў бюро гаркома падрыхтаваць і на бліжэйшым пленуме гаркома абмеркаваць пытанне аб становішчы з задавальненнем бытавых патрэб працоўных Менска.

Пленум аднагалосна выбраў выконваючым абавязкі другога сакратара гаркома КП(б)Б тав. **Беляева С. І.**

У склад бюро гаркома пленум давыбраў тт. Каганава Л. З., Паўлава А. І., Юрава П. Л., Власава В. Л. і Любіча Е. Ф.

ПЛЕНУМ ВІЦЕБСКАГА АБКОМА

ВІЦЕБСК. **(Спец. кар. «Звязды»).** 23 лістапада пачаў сваю работу пашыраны пленум Віцебскага абкома КП(б)Б. У парадку дня пленума шэсць пытанняў: аб рэалізацыі пастановы ЦК ВКП(б) «Аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)»; справаздача Багушэўскага райкома партыі, работа якога ў час выбараў кіруючых парторганаў была прызнана нездавальняючай; справаздача парткома віцебскай панчошна-трыкатажнай фабрыкі імя КІМ; аб ходзе выканання абавязковых паставак і фінансавых плацяжоў па вобласці; аб сцягванні хутароў і оргпытанні.

Па першаму пытанню — аб рэалізацыі пастановы ЦК ВКП(б) аб партыйнай прапагандзе — выступіў з дакладам першы сакратар абкома тав. Ступлаў.

У прынятай пастанове пленум Віцебскага абкома КП(б)Б адобрыў пастанову ЦК ВКП(б) «Аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)».

З. ЛАРЫСАЎ.

РАСШЫРАНЫ ПЛЕНУМ ЦК ФРАНЦУЗСКАЙ КОМПАРТЫІ

ПАРЫЖ, 22 лістапада. (ТАСС). На расшыраным пленуме ЦК французскай компартыі ў Нуазі ле Сек (прадмесце Парыжа) выступіў з вялікай прамовай генеральны сакратар ЦК Морыс Торэз. Торэз выкрываў у сваім выступленні палітыку вайны, праводзімую міжнародным фашызмам, і тую сувязь, якая існуе паміж германскімі і італьянскімі фашыстамі і іх французскімі агентамі, дзейнічаючымі ўнутры краіны. Далей Торэз ускрыў сутнасць палітыкі ўрада Даладзе і разгарнуў праграму эканамічнага і фінансавага аздараўлення Францыі, асновапую на прынцыпах народнага антыфашысцкага фронта.

Выступіўшы потым Андрэ Марці падрабязна спыніўся на задачах французскіх працоўных мас у справе абароны рэспубліканскай Іспаніі, супроць рыхтуючагася пры падтрыманні англа-французскай рэакцыі ўдушэння яе незалежнасці германскім і італьянскім фашызмам.

Пасля Марці з вялікай прамовай выступіў сакратар ЦК компартыі Марсель Жытон.

БАРАЦЬБА СУПРОЦЬ НАДЗВЫЧАЙНЫХ ДЭКРЭТАЎ У ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 22 лістапада (ТАСС). На заводзе аўтамабільных шын Гатчынсон і Пюто (прадмесце Парыжа) узнікла забастоўка пратэсту супроць надзвычайных дэкрэтаў урада. Дырэкцыя завода мела намер прымяніць надзвычайныя дэкрэты, увёўшы замест пяці рабочых дзён у тыдзень 6 дзён. Рабочыя заявілі дырэкцыі пратэст супроць адмены 40-гадзіннага рабочага тыдня і занялі прадпрыемства. Адміністрацыя завода выклікала паліцыю, якая ўдаліла рабочых з тэрыторыі завода.

Агенцтва Гавас паведамляе, што вечарам 21 лістапада была абвешчана забастоўка пратэсту супроць надзвычайных законаў таксама на хімічным прадпрыемстве Кюльмана. 180 рабочых занялі памяшканне прадпрыемства. Паліцыя прымае меры да ачышчэння тэрыторыі завода ад бастуючых.

Глава ўрада Даладзе аддаў загад прэфектам усіх дэпартаментаў, каб у выпадку заняцця прадпрыемстваў рабочымі былі неадкладна прыняты меры да ачышчэння гэтых прадпрыемстваў.

***

ПАРЫЖ, 23 лістапада. (ТАСС). Учора ў Парыжы адбылося пасяджэнне нацыянальнага камітэта Усеагульнай канфедэрацыі працы.

Абмяркоўвалася пытанне аб правядзенні 26 лістапада нацыянальнага дня пратэсту супроць надзвычайных дэкрэтаў. Усеагульная канфедэрацыя працы заклікае ўсіх працоўных прыняць удзел у гэтым дні. Нацыянальны камітэт Усеагульнай канфедэрацыі працы рашыў ажыццявіць поўнасцю ўсе меры барацьбы супроць надзвычайных дэкрэтаў, якія прадугледжаны профсаюзным з'ездам у Нанце, у тым ліку, значыць, і ўсеагульную забастоўку.

ПАХОД НА АПАЗІЦЫЙНЫЯ ПАРТЫІ І ДРУК У ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 23 лістапада. (ТАСС). Варшаўскі друк пацвярджае чуткі аб падрыхтоўцы польскім урадам серыі новых законаў, накіраваных супроць апазіцыйных партый і друку. Паводле вестак газеты «Дзеннік людовы», урад распрацоўвае зараз так званы «закон аб ахове дзяржавы», які прадугледжвае турэмнае зняволенне ў адносінах асоб, «якія пашыраюць панічныя весткі». Газета падкрэслівае, што новы закон пагражае турэмным зняволеннем нават тым асобам, якія будуць публікаваць «верныя, але шкодныя для дзяржавы паведамленні».

***

ВАРШАВА, 22 лістапада. (ТАСС). Як паведамляюць газеты, новы закон аб друку ўжо зацверджан польскім прэзідэнтам і ўступае ў сілу без санкцыі сейма 28 лістапада г. г. Гэты закон выклікаў рэзка варожыя водгукі як правых, так і левапазіцыйных газет.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У ЦЭНТРАЛЬНЫМ КІТАІ

На поўдзень ад Ханькоу кітайскія войскі, развіваючы контрнаступленне, прасунуліся наперад і знаходзяцца за тры кілометры ад станцыі Іочжоу. На ўсход ад чыгункі Ханькоу—Кантон кітайскія войскі выбілі японцаў з Сітана (за 30 км. на ўсход ад Іочжоу).

На поўнач ад Ханькоу японскі атрад, які знаходзіўся ў горадзе Лошань (35 км. на ўсход ад Сіньяна), разбіўшыся на 2 групы, адышоў на поўдзень і на захад. Японцы грабяць і спальваюць усе вёскі на шляху адступлення.

У паўднёва-ўсходняй частцы правінцыі Хэнань кітайскія войскі выбілі японцаў з горада Гуанчжоу. Перад адыходам з горада японцы падпалілі ў некалькі месцах горад і разбурылі аэрадром.

У ПАУНОЧНЫМ КІТАІ

У правінцыі Шаньсі ідуць лютыя баі на ўсіх франтах. За апошнія два тыдні 8-я народна-рэволюцыйная армія Кітая правяла ў Шаньсі 30 баёў з японцамі. Японцы страцілі ў гэтых баях 5 тысяч салдат забітымі і каля 10 тысяч раненымі. (ТАСС).

ДА ВЫБАРАЎ ПРЭЗІДЭНТА ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 23 лістапада. (ТАСС). Учора адбыліся нарады розных парламенцкіх груп, камітэта прадстаўнікоў кааліцыйных партый з членамі ўрада і інш., прысвечаныя абмеркаванню кандыдатуры на пост новага прэзідэнта рэспублікі.

Пасля доўгіх спрэчак камітэт кааліцыйных партый аднагалосна зацвердзіў кандыдатам на пост прэзідэнта доктара Гаха — старшыню вышэйшага адміністратыўнага суда Чэхаславакіі. Гаха ніколі не знаходзіўся ў палітычнай партыі.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

СПРАВАЗДАЧНЫЯ ПАРТСХОДЫ НА ЧЫГУНАЧНЫМ ВУЗЛЕ

ВІЦЕБСК. (Кар. «Звязды»). На Віцебскім чыгуначным вузле ў пярвічных партыйных арганізацыях паравознага дэпо станцыі Віцебск-таварная, вагонным участку і дыстанцыі пуці праходзілі справаздачныя партыйныя сходы. З вялікай актыўнасцю камуністы правяралі, як выконваюцца іх наказы, дадзеныя на справаздачна-выбарчых партыйных сходах.

З вялікай актыўнасцю комуністаў адбыўся сход у партарганізацыі паравознага дэпо. У спрэчках па справаздачы парткома выступіла 19 чалавек. Усе выступіўшыя выказвалі сваё нездавальненне дакладам сакратара парткома. І сапраўды, даклад сакратара парткома тав. Кудраўцава быў няпоўны, вельмі аднабокі. Работа парткома і цэхавых партарганізацый паказвалася толькі ў чорных фарбах. — Усе цэхавыя партарганізацыі працавалі дрэнна, — заяўляе дакладчык. — Комуністы не паказваюць авангарднай ролі на вытворчасці.

— Ці адпавядае гэта сцвярджэнне сапраўднасці?, — пыталі многія комуністы ў сваіх выступленнях.—Ці правільным будзе расцэньваць, што ўся работа пастаўлена выключна дрэнна?— Бясспрэчна, гэта няправільна. За гэты перыяд партарганізацыя дабілася раду станоўчых прыкладаў. Ініцыятарам выдатнага руху за эканомію паліва з'явіўся кандыдат партыі тав. Дрэвін. Гэты рух ахапіў не толькі Віцебскі вузел, але ўсю Заходнюю чыгунку. Стаханаўскім рухам, перадавікамі працы сістэматычна займалася партарганізацыя. І трэба сказаць, што ў гэтым ёсць станоўчыя прыклады — пашырыліся рады стаханаўцаў, павялічылася іх норма выпрацоўкі.

Значную работу правяла партарганізацыя па выкананню загаду наркома аб сустрэчы зімы. Рад участкаў дэпо за добрую падрыхтоўку да зімы атрымалі пераходны сцяг чыгункі і палітаддзела. Партыйная арганізацыя здолела па-большэвіцку ўзначаліць перадкастрычніцкае социялістычнае спаборніцтва.

Сакратар парткома ўсё гэта абышоў моўчкі. Ён амаль ні слова не сказаў аб росце партыі. А за прайшоўшы перыяд партарганізацыя прыняла ў свае рады 38 чалавек. Праўда, тут яшчэ ёсць значныя недахопы, але прыём у партыю гэтых людзей сведчыць аб разгортванні палітычна-масавай работы сярод беспартыйных рабочых. У партыю прыняты лепшыя стаханаўцы, крываносаўцы дэпо.

Дакладчыка значна дапоўнілі выступаючыя комуністы. Таварышы расказвалі аб станоўчых прыкладах у рабоце, рэзка крытыкавалі існуючыя недахопы. Парторг вугальнага склада т. Гусакоў, парторг Паўночна-Заходняга дэпо т. Бужынскі крытыкавалі партком за слабую дапамогу цэхавым партарганізацыям. Асабліва крытыкавалі яны нікудышні метад кіраўніцтва сакратара парткома тав. Кудраўцава.

— Сакратар парткома, калі і склікае парторгаў ці комуністаў у партком, то для таго, каб пакрычаць, а не даць параду, як лепш працаваць. Вокрыкі — вось метад «кіраўніцтва» сакратара парткома.

Комуністы тт. Грышчанка, Кавалёў у сваіх выступленнях указвалі на адсутнасць дапамогі новым кадрам. За апошні перыяд партарганізацыя вылучыла дзесяткі людзей на розныя ўчасткі. Новыя кадры патрабуюць увагі, канкрэтнай дапамогі. Аднак, партком абмежаваўся толькі вылучэннем, забыўшы аб дапамозе.

Многія комуністы ўказвалі на недастатковае ўцягненне членаў і кандыдатаў партыі ў актыўную партыйную работу, на адсутнасць праверкі выканання даваемых даручэнняў. Зусім недастаткова партком падрыхтоўвае партыйныя сходы, у выніку некаторыя з іх праходзілі на нізкім узроўні. Комуністы правільна ўказвалі, што палітаддзел (нач. палітаддзела т. Байпоў) яшчэ дрэнна звязан з пярвічнымі партыйнымі арганізацыямі.

Актыўна і дзелавіта прайшоў справаздачны сход партарганізацыі вагоннага ўчастка. У спрэчках па дакладу парткома з прысутнічаўшых 28 комуністаў выступіла 12. Пярвічная партарганізацыя (сакратар парткома тав. Арлоўскі) за справаздачны перыяд дабілася станоўчых прыкладаў у сваёй рабоце. Значна павысілася пільнасць комуністаў. Партарганізацыя здолела выкрыць групу дэзарганізатараў і шкоднікаў, якая арудвала на гэтым важнейшым участку чыгуначнага транспарта. Значная работа праведзена па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва, асабліва па ўчастку вагонарамонтнага пункта.

За справаздачны перыяд партарганізацыя прыняла ў свае рады 23 чалавекі. Сярод іх — лепшыя стаханаўцы, совецкая інтэлігенцыя, комсамольцы. Дзесяткі партыйных і непартыйных большэвікоў вылучаны на кіруючыя адміністратыўна-гаспадарчыя пасады.

Па справаздачных дакладах сакратароў парткомаў прыняты канкрэтныя пастановы аб ліквідацыі ўскрытых недахопаў па выкананню наказаў членаў і кандыдатаў партыі. Ва ўсіх пастановах падкрэсліваецца жаданне комуністаў самастойна вывучаць гераічную гісторыю партыі Леніна — Сталіна.

З. ЛАРЫСАЎ.

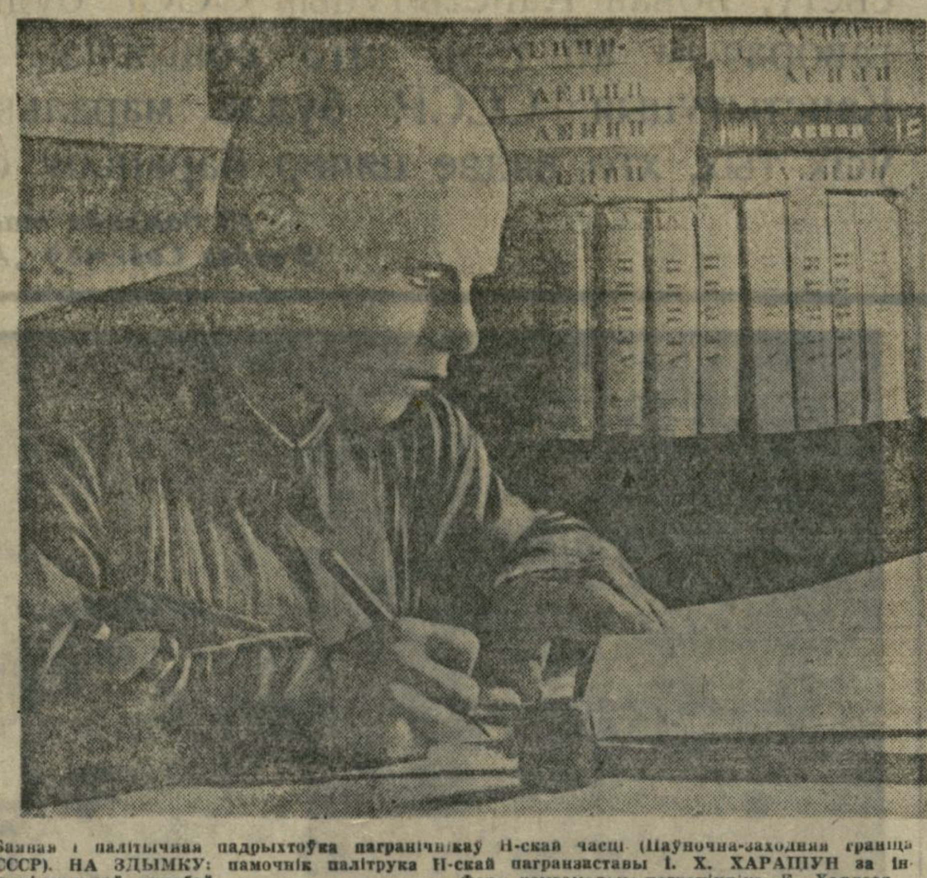

Баявая і палітычная падрыхтоўка пагранічнікаў Н-скай часці (Паўночна-заходняя граніца СССР). НА ЗДЫМКУ: памочнік палітрука Н-скай пагранзаставы І. Х. ХАРАПУН за індывідуальнай вучобай. Фото комсамольца-пагранічніка Е. Халдзея.

РАСТУЦЬ РАДЫ БОЛЬШЭВІЦКАЙ ПАРТЫІ

ГОМЕЛЬ. (Спец. кар. «Звязды»). Не так даўно партарганізацыя Гомельскага тлушчакамбіната налічвала ў сваіх радах усяго толькі 19 комуністаў. У 1938 годзе партком разгарнуў вялікую палітычную работу сярод беспартыйнага актыва. Гэта павялічыла цягу ў рады большэвіцкай партыі лепшых людзей вытворчасці, да канца адданых справе партыі Леніна—Сталіна.

Захоўваючы пры прыёме строгі індывідуальны адбор, партарганізацыя за гэты год прыняла ў кандыдаты партыі 29 чалавек. Сярод прынятых рабочыя-стаханаўцы, інжынеры, тэхнікі, служачыя. У кандыдаты партыі прыняты інжынер тав. Паўліашвілі, інжынер тав. Раманаў, лабарантка тав. Іванова, начальнік марожанага цэха тав. Дрыбянкова, рабочыя-стаханаўцы тт. Лібераў, Палякоў і іншыя.

Новапрынятыя ў партыю маюць партыйныя даручэнні, актыўна ўдзельнічаюць у грамадскім жыцці. У мэтах павышэння агульнаадукацыйнага ўзроўню малападрыхтаваных маладых кандыдатаў партыі партком арганізаваў агульнаадукацыйную вучобу, прымацаваўшы да іх кваліфікаваных настаўнікаў.

АДАБРАЮЦЬ ГІСТАРЫЧНУЮ ПАСТАНОВУ НАШАЙ ПАРТЫІ

ВАСІЛЕВІЧЫ. Выхад у свет «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)», пастанова Цэнтральнага Камітэта нашай партыі «Аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» выклікалі вялікую цікавасць совецкай інтэлігенцыі, нашых кіруючых кадраў да самастойнага авалодвання рэволюцыйнай тэорыяй.

Днямі адбыўся сход настаўнікаў Дубраўскага сельсовета, які абмяркоўваў пастанову ЦК ВКП(б). Выступаўшыя таварышы—прадстаўнікі сельскай інтэлігенцыі — расказвалі аб адсутнасці сярод іх палітычнай работы. Пярвічная партарганізацыя не ўцягвае інтэлігенцыю ў грамадскую работу, не клапоціцца аб яе палітычным выхаванні. Таварышы гаварылі, што яны жадаюць самастойна вывучаць «Кароткі курс гісторыі ВКП(б)».

У сельсоветах, калгасах адбываюцца партыйныя, комсамольскія сходы, сходы інтэлігенцыі па азнаямленню з пастановай ЦК ВКП(б). Комуністы, комсамольцы, совецкая інтэлігенцыя, рабочыя і калгаснікі адабраюць гістарычную пастанову нашай партыі, выказваюць жаданне глыбока вывучаць слаўную гісторыю партыі Леніна—Сталіна.

Г. ТАРАСЕВІЧ.

Рост палітычнай актыўнасці

З велізарным палітычным уздымам праходзяць справаздачна-выбарчыя сходы комсамольскіх арганізацый Аршанскага чыгуначнага вузла. Сходы праходзяць на высокім ідэйна-палітычным узроўні.

У чацвертым вагонным участку сход прадаўжаўся тры дні. У спрэчках выступіла 16 комсамольцаў. Яны расказвалі аб сваім жыцці, рабоце, аб сваіх патрэбах. Сакратар камітэта тав. Суліменкаў, вылучаны на комсамольскую работу з слесараў, прызваны зараз у рады РСЧА, дабіўся добрых поспехаў. У час выбарчай кампаніі 18 комсамольцаў паказалі сябе дасканалымі большэвіцкімі агітатарамі, ярка і красачна яны агітавалі за кандыдатаў сталінскага блока комуністаў і беспартыйных.

Праводзячы адпаведную работу з несаюзнай моладдзю, комсамольская арганізацыя расла за лік лепшай перадавой моладзі. За апошні час прынята ў рады ВЛКСМ 40 чалавек. 7 комсамольцаў прыняты ў кандыдаты партыі. Маладыя патрыёты радзімы займаюць камандныя пасты. У вагонным участку звыш 20 комсамольцаў вылучана на кіруючую комсамольскую і гаспадарчую работу.

А. КЛЕБЧА.

ЛЕКЦЫІ ПА ГІСТОРЫІ ПАРТЫІ

МОЗЫР. (Кар. «Звязды»). 20 лістапада Мозырскі райком партыі арганізаваў для самастойна вывучаючых гісторыю ВКП(б) лекцыі, якія чытаюць кваліфікаваныя прапагандысты. Комуністы, комсамольцы, совецкая інтэлігенцыя, рабочыя горада Мозыра ўжо слухалі лекцыю па першай тэме гісторыі ВКП(б). На лекцыі прысутнічала 300 чалавек.

Такія-ж лекцыі прачытаны ў Слабодскім, Калінкавіцкім і Мозырскім сельсоветах для комуністаў, комсамольцаў, інтэлігенцыі вёскі.

АБЫЯКАВЫЯ АДНОСІНЫ ДА ВЯСКОВАЙ ІНТЭЛІГЕНЦЫІ

Вывучэнне рэволюцыйнай тэорыі, самастойная работа над «Кароткім курсам гісторыі ВКП(б)» дае нашым кадрам сілу арыентыроўкі ў практычнай барацьбе за справу партыі Леніна — Сталіна.

Гэту велізарную справу — тэарэтычнае ўзбраенне вясковай інтэлігенцыі ў Крупскім раёне — вырашылі вельмі хутка: у кожным сельсовеце створаны палітгурткі пры НСШ, наспех падабраны прапагандысты, прапанавана настаўнікам адзін раз у дэкаду з'яўляцца на заняткі.

У палітгурток аб'яднаны настаўнікі. Сярод іх людзі з вышэйшай адукацыяй, частка скончыла педагагічнае вучылішча, а некаторыя не маюць нават закончанай сярэдняй адукацыі. Зусім зразумела, што многія таварышы могуць самастойна авалодаць марксізмам-ленінізмам.

Сам я працую прапагандыстам комсамольскай сеткі, і пераканаўся, што калі чалавек здолен разбірацца ў гістарычным матэрыяле, то для яго ёсць больш сэнсу займацца самастойна. Для гэтага патрэбна арганізаваць дапамогу ў форме кансультацый, лекцый і інш.

Нават пасля пастановы ЦК ВКП(б) «Аб пастаноўцы партыйнай прапаганды ў сувязі з выпускам «Кароткага курса гісторыі ВКП(б)» партарганізацыя абыякава адносіцца да палітычнага выхавання вясковай інтэлігенцыі.

Задача райкома партыі — развіць у совецкай інтэлігенцыі густ да самастойнай работы над творамі марксізма-ленінізма.

П. КРЫВІЦА,
сакратар комсамольскага камітэта нацкай НСШ.

ЗВАРОТ УСЕБЕЛАРУСКАЙ НАРАДЫ РАБОТНІКАЎ ТАРФЯНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

да ўсіх стаханаўцаў і ўдарнікаў, да ўсіх рабочых, работніц, інжынераў, тэхнікаў і гаспадарнікаў тарфяной прамысловасці БССР

Дарагія таварышы!

Наша краіна вось ужо 21 год ідзе цвёрдым і ўпэўненым поступам да комунізма. З краіны слабай, адсталай і ўбогай наша радзіма стала магутнай соцыялістычнай дзяржавай.

Магутная індустрыя, выпрацоўваючая ўсё, што патрэбна для народнай гаспадаркі, абароны і спажывання, самая буйная ў свеце сельская гаспадарка, узброеная навейшай тэхнікай, — складае растучую не па днях, а па гадзінах вялікую матэрыяльную сілу соцыялізма. Пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна вырасла соцыялістычная індустрыя БССР. Партыя выхавала выдатныя кадры стаханаўцаў і ўдарнікаў, тэхнічнай інтэлігенцыі — камандзіраў соцыялістычнай вытворчасці.

Тарфяная прамысловасць з'яўляецца асноўнай паліўнай базай народнай гаспадаркі БССР. Партыя паставіла перад намі ў якасці асноўнай задачы ў другой сталінскай пяцігодцы — расшырыць паліўную базу нашай прамысловасці, максімальна павялічыць здабычу мясцовых відаў паліва — торфу.

Выконваючы гэту задачу, укараняючы механізацыю вытворчасці, асвайваючы новыя тарфяныя масівы на аснове соцыялістычных метадаў працы, тарфяная прамысловасць рэспублікі за гады другой сталінскай пяцігодкі вырасла амаль у тры разы.

Рост тарфяной прамысловасці быў бы значна большым, калі-б не падрыўная дзейнасць троцкісцка-бухарынскіх і нацыянал-фашысцкіх шпіёнаў і шкоднікаў, якія тармазілі механізацыю торфараспрацовак, зрывалі жыллёвае будаўніцтва, размяшчалі торфапрадпрыемствы воддаль ад месц спажывання торфу, штучна арганізоўвалі адставанне энергетычнай базы ад росту ўсёй народнай гаспадаркі БССР, разбазарвалі тарфяныя масівы, пазбаўляючы тарфяную прамысловасць яе базы.

Асноўныя асіныя гнёзды шкоднікаў і дыверсантаў разгромлены. Аднак, на асобных участках яшчэ прадаўжаецца варожая шкодніцкая дзейнасць. Недастаткова рашуча яшчэ вядзецца барацьба з вынікамі шкодніцтва.

У 1938 годзе тарфянікі Беларусі мелі ўсе ўмовы для сапраўды большэвіцкай работы, для стопроцантнага выканання і перавыканання планаў.

Кіраўнікі тарфяной прамысловасці не скарысталі гэтых магчымасцей. Толькі 10 торфапрадпрыемстваў — заводы «Большэвік», «Шлях соцыялізма», «Комунар», «Лукскае» і інш. — выканалі дзяржаўны план.

Выраслі тысячы стаханаўцаў і ўдарнікаў, паказаўшыя ўзоры добрай работы. Шырока вядомы імёны лепшых арганізатараў соцыялістычнай працы— брыгадзіраў тт. Зубава, Карнеенка, Крамера, Бежалава, Вілтоўскага, Семенюка, Гарбачовай, Лысенковай, Мядзведзевай і інш., датэрмінова выканаўшых і перавыканаўшых свае гадавыя планы.

Не гледзячы на выдатныя рэзультаты работы асобных брыгад і стаханаўцаў, буйнейшыя прадпрыемствы — Асінторф, «Чырвоны сцяг», завод імя Орджанікідзе і інш. — план не выканалі. Яны недадалі краіне дзесяткі тысяч тон паліва, у рэзультаце чаго дзяржаўны план па торфу ў цэлым па Беларусі не выканан.

Усебеларуская нарада тарфянікаў, абмеркаваўшы прычыны адставання ў 1938 годзе і задачы па паспяховаму правядзенню торфсезона ў 1939 годзе, заклікае ўсіх рабочых і работніц, інжынерна-тэхнічных работнікаў і кіраўнікоў тарфяной прамысловасці прыкласці ўсе намаганні да таго, каб узначаліць творчы ўздым мас, па-большэвіцку скарыстаць астаўшыйся час на ўзорную падрыхтоўку да надыходзячага сезона торфаздабычы ў 1939 годзе.

Важнейшай умовай выканання плана тарфяной прамысловасці ў 1939 годзе з'яўляецца разгортванне масавай партыйна-палітычнай работы ў брыгадах, зменах, участках.

«...Трэба арганізаваць, згуртаваць, палітычна мабілізаваць усіх рабочых. Каб іх згуртаваць і палітычна падняць, неабходна разгарнуць партыйна-палітычную работу. Партыйна-палітычную работу павінны весці і гаспадарнікі... Палітычную работу павінны весці і галоўныя інжынеры, нават калі яны беспартыйныя. У нас няма людзей па-за палітыкай» (Л. М. Кагановіч).

Таварышы кіраўнікі, інжынерна-тэхнічныя работнікі, рабочыя і работніцы, служачыя тарфяной прамысловасці, авалодвайце большэвізмам. Глыбока вывучайце энцыклапедыю марксізма-ленінізма — Гісторыю Усесаюзнай комуністычнай партыі (большэвікоў).

Нарада заклікае ўсіх рабочых, работніц, інжынераў і тэхнікаў, гаспадарнікаў, партыйныя, комсамольскія, профсаюзныя арганізацыі актыўна ўключыцца і шырока разгарнуць соцыялістычнае спаборніцтва паміж прадпрыемствамі, брыгадамі, зменамі за ўзорную падрыхтоўку і паспяховае правядзенне надыходзячага сезона торфаздабычы.

На ўсесаюзнай нарадзе стаханаўцаў таварыш Сталін гаварыў, што стаханаўскі рух заклікан зрабіць рэволюцыю ў нашай прамысловасці. У нас многа таленавітых арганізатараў вытворчасці, выдатная тэхнічная інтэлігенцыя. Да кіраўніцтва прыйшлі новыя маладыя, адданыя справе Леніна — Сталіна гаспадарчыя кадры. Але ёсць яшчэ камандзіры вытворчасці, якія недастаткова ўсвядомілі, што сіла стаханаўскага руху ў яго масавасці, не ўзначалілі яго і не стварылі неабходных умоў для хутчэйшага распаўсюджання і ўкаранення стаханаўскіх метадаў работы, не змагаюцца за пераход да калектыўнай арганізацыі стаханаўскай работы.

Ва ўсёй краіне ўсё шырэй і шырэй разгортваецца соцыялістычнае спаборніцтва ў азнаменаванне дня Сталінскай Канстытуцыі — 5 снежня. Вялікі гонар для кожнага рабочага быць у першых радах спаборнічаючых. Распаўсюдзьце свой вопыт работы на заводах. Абвясціце рашучую барацьбу браку, безадказнасці, разгільдзяйству, недысцыплінаванасці на вытворчасці. Смела і рашуча крытыкуйце ўсіх, хто перашкаджае вам працаваць па-стаханаўску, па-ўдарнаму.

Таварышы стаханаўцы і стаханаўкі, ударнікі, усе рабочыя тарфяной прамысловасці! Забяспечце высокую якасць і своечасовы рамонт абсталявання, падрыхтоўку тарфяных палёў, асвайвайце новыя віды абсталявання — гідраторф, скрэпер і іншыя машыны, аблягчаючыя працу, павялічваючыя прадукцыйнасць працы.

Таварышы кіраўнікі прадпрыемстваў, інжынерна-тэхнічныя работнікі, дабіцеся бесперабойнай работы і максімальнага скарыстання абсталявання. Рашуча ліквідуйце прастоі механізмаў. Дабіцеся таго, каб стаханаўцам і ўдарнікам былі створаны ўсе ўмовы для павышэння прадукцыйнасці працы. Будзьце актыўнымі арганізатарамі барацьбы за якасць работы. Арганізуйце тэхнічную вучобу рабочых і падрыхтоўку брыгадзіраў, дзесятнікаў і начальнікаў змен.

Памятайце, без павышэння тэхнічнай граматнасці і правільнай арганізацыі працы не можа быць паспяховага вытворчага ўздыму і развіцця вышэйшага этапу соцыялістычнага спаборніцтва — стаханаўскага руху, у асаблівасці ў яго калектыўных формах.

Недапушчальна павольна ідзе ліквідацыя вынікаў шкодніцтва ў галіне жыллёвага, соцыяльна-бытавога і культурнага будаўніцтва. Урад адпусціў на гэту справу велізарныя сродкі. Трэба пабудаваць да торфсезона намечаную колькасць жылляў, сталовых, лазняў, пралень, дзіцячых ясляў, садоў і т. д. Гэта першачарговая задача кожнага кіраўніка прадпрыемства і ўсіх работнікаў тарфяной прамысловасці.

Уступіўшы ў 22-гі год існавання совецкай улады, народы нашай краіны ганарацца і радуюцца дасягнутымі поспехамі, поўны бадзёрасці і ўпэўненасці ў тым, што будучае нясе нашай радзіме яшчэ большыя перамогі на ўсіх участках соцыялістычнай гаспадаркі, культуры, мастацтва і навукі. Залогам новых перамог з'яўляецца тое, што на чале нашай краіны ў авангардзе вялікага совецкага народа ідзе гераічная партыя Леніна — Сталіна, што натхніцелем і арганізатарам нашай барацьбы за комунізм з'яўляецца вялікі Сталін.

Пад вялікім непераможным сцягам Маркса—Энгельса — Леніна — Сталіна наперад, да таржаства комунізма ва ўсім свеце!

Вышэй сцяг соцыялістычнага спаборніцтва — магутнага рычага будаўніцтва комунізма!

Няхай жыве партыя Леніна—Сталіна —арганізатар нашых перамог!

Няхай жыве вялікі правадыр і настаўнік усіх працоўных наш родны таварыш Сталін!

ПА ДАРУЧЭННЮ НАРАДЫ:

прэзідыум, стаханаўцы і кіраўнікі прадпрыемстваў:

КУЗЬМІН, ЛЯЎШОЎ, ЛАЙКОЎСКІ, САСІНОЎСКІ, МАЛКОЎ, ФРАЛОВА, ЗЕНЬКОЎ, ЗЕНЬКОВА, ЯРОЦКІ, СОЧНЕЎ, РЫСАВЕЦ, КАРАБКОЎ, НАВАДВОРСКАЯ, ЖУК, ВІЛЬТОЎСКІ, МАРТЫНОВІЧ, ХОДАСАЎ, ХУЦКІН, ЗУБАЎ, ХАЦКЕВІЧ.

ВЫВУЧЭННЕ ГІСТОРЫІ ПАРТЫІ НАТХНЯЕ НАС НА ТВОРЧУЮ ПРАЦУ

Кадры совецкай інтэлігенцыі надзвычай вялікія. Яны растуць з кожным годам, з кожным днём усё больш і больш. Сотнямі тысяч, мільёнамі выплываюць яны свежымі сонечнымі патокамі з самых нетраў народа.

Яны растуць з фабрык і заводаў, з калгасных палёў і чырвонаармейскай моладзі. Няма ні аднаго кутка па ўсіх бяскрайніх абшарах вялікай радзімы, дзе не было-б ачагоў совецкай культуры і дзе не выхоўваліся-б кадры нашай інтэлігенцыі.

На светлыя ачагі совецкай культуры з захапленнем і любоўю накіраваны вочы лепшых і чэсных людзей усяго свету. Тут я маю на ўвазе не толькі сотні вышэйшых і многа тысяч нашых сярэдніх школ, а таксама масавыя ачагі нашай культуры пры фабрыках і заводах, у калгасах, у палках Чырвонай Арміі; клубы, хаты-чытальні, гурткі самадзейнасці. Стаханаўскі метад працы немагчым без глыбокага вывучэння законаў сваёй вытворчасці, без вывучэння машыны, без вывучэння сельскай гаспадаркі — немагчымы без культурнай базы. Брыгадзіры на фабрыках і заводах, калгаснікі і калгасніцы — ільнаводы, даяркі, паляводы, камбайнеры, трактарысты— маюць багатыя бібліятэкі і вывучаюць дасканала сваю спецыяльнасць. Ці-ж яны не з'яўляюцца інтэлігенцыяй? А Чырвоная Армія, гэта вялікая школа, адкуль рабоча-сялянская моладзь выходзіць адукаванымі, культурнымі людзьмі. Многія з іх на ўсё жыццё астаюцца ў радах нашай слаўнай Чырвонай Арміі і становяцца доблеснымі лейтэнантамі, танкістамі, бясстрашнымі камандзірамі і палітработнікамі. А ці-ж малаважны паказальнік культуры тое, што ў Смаленску адбылася нарада пісьменнікаў — байцоў Чырвонай Арміі? У гэтай нарадзе прыняла ўдзел да ста пісьменнікаў-байцоў.

Народы Совецкага Саюза выраслі культурна так высока дзякуючы бацькаўскім клопатам вялікай партыі Леніна — Сталіна, якая мудра і з любоўю выхоўвае працоўныя масы.

У велізарнай сям'і совецкай інтэлігенцыі ёсць многа старой, дакастрычніцкай інтэлігенцыі. Калісьці — у затхлай атмасферы царызма — былі задушаны іх творчыя імкненні. Многія з іх за сувязь з народам знаходзіліся ў пастаяннай апале. Не мала з іх у часы грамадзянскай вайны аддана дапамагалі, пад кіраўніцтвам партыі, устанаўленню совецкага ладу. Многія з іх прымалі і прымаюць актыўны ўдзел у будаўніцтве бяскласавага соцыялістычнага грамадства. А некаторых, што стаялі раней у старане назіральнікамі, само жыццё, жывыя факты нашых велізарнейшых дасягненняў пераканалі, што толькі пры соцыялістычным ладзе магчыма творчая навуковая праца.

У нас інтэлігенцыя акружана вялікай пашанай і любоўю комуністычнай партыі і ўсяго стасямідзесяцімільённага совецкага народа, бо ўсе велізарныя дасягненні і здабыткі нашай соцыялістычнай культуры ідуць з мазга і сэрца самога народа і зноў вяртаюцца ў народ для павелічэння яго магутнасці, дабрабыту і шчасця.

Народ і інтэлігенцыя ў нас — адзіны, цэлы, непадзельны арганізм. З кожным годам у нас усё больш і больш сціраецца грань паміж працай фізічнай і працай разумовай. Недалёк той час, калі ў нашай велізарнай радзіме соцыялізма будуць усе інтэлігентамі! Увесь народ у цэлым стане большэвіцкай інтэлігенцыяй — перадавой інтэлігенцыяй усяго свету!

У свой час выкрытыя ворагі народа пашыралі думку, што ў нас, у Совецкай Беларусі, пачынаецца перавытвор часць інтэлігенцыі, што нібыта ў хуткім часе не будзе каму працаваць на фабрыках, заводах і на калгасных палях.

Гэта гаварылі тыя подлыя ворагі народа, якія, не менш чым бомб і кулямётаў, баяліся ўсенароднай асветы, глыбокай свядомасці мас.

Яны — контррэволюцыйныя беларускія нацдэмы, разам з усім бухарынска-рыкаўскім змяіным клубком — мерзкія забойцы Кірава, Менжынскага і Максіма Горкага, хацелі фашысцкім ботам сцерці шчасце народаў Совецкага Саюза, затапіць у крыві нашу культуру.

Ворагі народа праλічыліся. Магутнай рукой НКВД, на чале з найлепшым сталінцам—таварышам Ежовым, пры дапамозе ўсяго совецкага народа, гэта язва была знята са здаровага арганізма нашай любімай радзімы.

Пасля выкрыцця і знішчэння шпіёнскіх трацкісцка-бухарынскіх гнёздаў, пасля таго, як народы Совецкага Саюза былі падняты Сталінскай Канстытуцыяй на вялікую вышыню жыцця, увесь 170-мільённы народ, як і працоўныя ўсяго чалавецтва, атрымаў новую зброю супроць дзікага фашызма— гісторыю ВКП(б).

Гісторыя партыі — гэта напісаная сталінскай яркай і простай мовай захапляючая аповесць пра змаганне народа на працягу многіх дзесяцігоддзяў за вызваленне з-пад векавечнага ярма крываўжэрных эксплаататараў. Гэта геніяльная аповесць аб тым, як пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, абагаціўшай і ператварыўшай тэорыю Маркса—Энгельса ў жыццёвую практыку, гераічныя народы Совецкага Саюза перамаглі векавечнага ворага працоўных і пабудавалі соцыялізм на шостай частцы зямлі.

Гісторыя партыі вучыць нас не дагматычнаму, а творчаму марксізму — марксізму ў дзейнасці, у любой штодзённай рабоце. Гісторыя партыі ярка паказвае нам і тлумачыць пераможны пройдзены шлях, сучаснае становішча і мудрай сталінскай логікай асвятляе шлях наперад, да поўных перамог працоўнага чалавецтва над сваімі эксплаататарамі ва ўсім свеце. Гісторыя партыі вучыць нас быць заўсёды пільнымі, быць у стане мабілізацыйнай гатоўнасці.

Гісторыя партыі вучыць, што няспынная цесная сувязь з народнымі масамі — гэта перамога і жыццё, а адрыў ад мас — параженне і пагібель. Гісторыя партыі натхняе на творчую працу, выхоўвае пачуцці гераізма, пачуцці адданасці і любві да вялікай радзімы, да совецкага народа, да мазга і сэрца народа — гэта значыць да мудрай партыі большэвікоў і яе геніяльных правадыроў. Гісторыя партыі выхоўвае любоў да працоўнага чалавецтва ўсяго свету і — нянавісць да ўсіх ворагаў працоўнага чалавецтва. Гісторыя партыі вучыць пазнаваць жыццё, усе яго складаныя з'явішчы, вучыць правільна разумець людзей і іх учынкі, вучыць правільна разбірацца ў класавым змаганні ва ўсім свеце.

Глыбокае вывучэнне гісторыі партыі, авалоданне большэвізмам з'яўляецца надзённай, неадкладнай задачай усёй нашай совецкай інтэлігенцыі.

ЗМІТРОК БЯДУЛЯ.

КУЛЬТУРНА-БЫТАВОЕ БУДАЎНІЦТВА Ў БАБРУЙСКУ

БАБРУЙСК. Штогод значныя сродкі расходваюцца на культурна-бытавое будаўніцтва ў Бабруйску. У верасні г. г. у горадзе закончана будаўніцтва памяшкання сталінскай школы. У прасторнай і светлай школе зараз навучаецца 400 школьнікаў. Новая школа на 280 месц адкрыта ў сельскай мясцовасці. На рамонт і абсталяванне школ адпушчана 548 тысяч рублёў.

Працоўныя раёна атрымалі 2 новыя двухпавярховыя каменныя будынкі для дзіцячых ясляў на 160 месц і 2 будынкі для дзіцячых садоў на 250 месц. Адкрыта новая дзіцячая малочная кухня.

На комунальнае будаўніцтва і добрабыт горада (каналізацыя, вадаправод, брукаванне вуліц, азеляненне і інш.) адпушчана 1.300 тысяч руб.

Звыш 2,5 мільёна рублёў расходваецца на жыллёвае будаўніцтва горада. Новыя дамы і інтэрнаты будуюцца для рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў кандзіцерскай фабрыкі «Чырвоны харчавік», швейнай фабрыкі імя Дзержынскага, спіртзавода, мясакамбіната, работнікаў дзяржгандлю і інш.

ПЛОТКІН.

СЛАВА ВЯЛІКАМУ СТАЛІНУ—ТВАРЦУ КАНСТЫТУЦЫІ СОЦЫЯЛІЗМА!

***

РАЗАМ З ВЯЛІКІМ ПРАВАДЫРОМ

Два годы таму назад на Надзвычайным VIII Усесаюзным З'ездзе Советаў быў абмеркаван і зацверджан найвялікшы ў свеце дакумент перамог соцыялізма — Сталінская Канстытуцыя.

Беларускі народ аказаў мне высокае давер'е, паслаўшы сваім дэлегатам на гэты гістарычны з'езд. Тут на маю долю выпала шчасце — разам з любімым Сталіным і яго бліжэйшымі саратнікамі прымаць удзел у рэдагаванні праекта Канстытуцыі.

Гэтыя незабыўныя дні назаўсёды астануцца ў маёй памяці. Як зараз успамінаю 3 снежня — дзень першага пасяджэння Рэдакцыйнай камісіі. Я прышла за 20 мінут да пачатку работы камісіі. Зала ўжо амаль была поўная. Хутка ўвайшлі таварыш Сталін, кіраўнікі партыі і ўрада. Бурнымі апладысментамі сустракалі мы любімых правадыроў. Таварыш Сталін прывітаўся з намі. Дзелавіта, не трацячы ні мінуты, пачалі работу.

Спакойна і пераканаўча загаварыў самы дарагі і блізкі нам чалавек. Пачынаецца дэтальнае абмеркаванне кожнага пункта праекта. З выключнай увагай прыслухоўваецца правадыр да кожнай прапановы.

Непрыкметна пралятае час. Заканчваецца работа камісіі. Усе ўстаем. Вочы і мыслі нашы накіраваны да любімага і дарагога правадыра народаў таварыша Сталіна. Мне вельмі хапелася падыйсці да яго, каб падзякаваць за шчасце, за радасць, за вясёлае жыццё. Хвалююся. Раптам адважылася, быстра па ступеньках накіравалася да прэзідыума. Разам са мной падняліся знатныя стаханаўцы Сметанін, Марыя Дземчанка і яшчэ два таварышы. Сэрца моцна білася. Падышоўшы да таварыша Сталіна, я сказала:

— Дзякую за школу. Нашы дзеці самыя шчаслівыя. Яны акружаны Вашымі клопатамі.

Добрыя вочы ласкава глядзелі на нас. Ён адказаў усім нам адразу: «Добра працуйце, любіце работу».

Тут-жа ў цёплай прыязнай абстаноўцы сустрэліся мы з таварышамі Варашылавым, Кагановічам, Молатавым, Калініным.

Баявы арганізатар палескіх большэвікоў тав. Л. М. Кагановіч паціснуў мне руку і калі даведаўся, што я з Гомеля, сказаў:

— Я добра памятаю Гомельшчыну, біў там буржуяў...

...За час, які прайшоў пасля прыняцця Сталінскай Канстытуцыі, у нашай краіне адбыліся новыя выдатныя падзеі. Совецкі народ на падставе соцыялістычнай Канстытуцыі выбраў вышэйшы орган улады — Вярхоўны Совет СССР, а таксама Вярхоўныя Советы Саюзных і Аўтономных рэспублік. Выбары ператварыліся ў вялікае свята, дэманстрацыю непарушнай дружбы народаў нашай краіны і закончыліся бліскучай перамогай блока комуністаў і беспартыйных.

У ліку выбраннікаў народа аказалася і я. Мяне — народную настаўніцу — беларускі народ выбраў дэпутатам Вярхоўнага Совета БССР. Партыя і ўрад даверылі мне, беспартыйнай настаўніцы, адзін з адказнейшых участкаў работы — я загадваю абласным аддзелам народнай асветы. Усе свае сілы, усе свае веды я аддам на тое, каб апраўдаць аказанае мне высокае давер'е.

М. М. ПРУДНІКАВА,
дэпутат Вярхоўнага Совета БССР, дэлегат Надзвычайнага VIII Усесаюзнага З'езда Советаў, член Рэдакцыйнай камісіі Канстытуцыі СССР.

***

НЕЗАБЫЎНЫ ДЗЕНЬ

Крэмлёўская зала бітком набіта дэлегатамі з'езда і гасцямі. Перапоўнены ўсе дыпламатычныя ложы. Заняты месцы карэспандэнтаў замежнага друку.

Громам апладысментаў, авацыяй, дружнай, гарачай, доўгай, сустракаем з'яўленне ў прэзідыуме вялікага правадыра народаў—геніяльнага Сталіна, кіраўнікоў партыі і совецкага ўрада.

Вочы ўсіх прысутных у зале прыкаваны да постаці настаўніка і друга працоўнага чалавецтва. Спатканы гарачымі авацыямі, выходзіць ён на трыбуну, — тварэц самай свабоднай, самай дэмакратычнай у свеце Сталінскай Канстытуцыі. Кожнае слова яго даклада простае, яснае, як дзень. Прамова правадыра — непераможная логіка мыслі. Яго асобныя сказы — яркія і мудрыя афарызмы, поўныя глыбіні. Яго крытыка праціўнікаў совецкай сістэмы поўна тонкага юмару і вострага сарказма.

Гаварыў таварыш Сталін! Радасць і шчасце адбівалася на тварах дэлегатаў. Мы слухалі, мы пазіралі на вялікага настаўніка і гуманіста.

Дзень 25 лістапада 1936 г. ніколі не забудзецца.

ЯКУБ КОЛАС.

ШЛЯХ СОВЕЦКАЙ ЖАНЧЫНЫ

Два годы таму назад я слухала даклад таварыша Сталіна аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР, а здаецца—было гэта ўчора. Так проста і ясна гаварыў таварыш Сталін аб калгасах, аб нас — жанчынах. Слухаючы залатыя словы нашага Сталіна, я ўспомніла і аб сабе, як жыла калісьці ў беднасці. Гады жанчына мела адну дарогу—«ад печы да парога».

Цяпер дарога совецкай жанчыны стала шырокай, вялікай.

Пасля даклада таварыша Сталіна я яшчэ лепш пачала працаваць, дабівацца лепшых паказальнікаў, заўсёды паказвала прыклады, як трэба працаваць. А сумленная праца ў Совецкім Саюзе робіць чалавека вядомым.

У часе выбараў у Вярхоўны Совет БССР мяне калгаснікі ўдастоілі вялікага гонару — выбралі дэпутатам Вярхоўнага Совета Беларускай ССР.

Для мяне зараз няма больш ганаровай работы, чым працаваць разам з народам і для народа.

Весела і радасна жыць зараз пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі. І як не радавацца, калі ўраджай калгасных палёў з кожным годам павышаецца, калгаснікі пачынаюць жыць усё больш заможна і культурна! Нашы калгаснікі будуюць новыя дамы, купляюць дарагія рэчы. 11 нашых калгаснікаў набылі сабе веласіпеды.

Галавіну гістарычнага даклада таварыша Сталіна я сустракаю вялікай перамогай у барацьбе за высокі ўраджай. У гэтым годзе я атрымала з двух гектараў па 14 цэнтнераў сартавога ільнасемя. У будучым годзе пастараюся атрымаць яшчэ большы ўраджай.

Як дэпутат Вярхоўнага Совета БССР, я апраўдаю давер'е калгаснікаў. Я добра памятую мудрыя ўказанні таварыша Сталіна дэпутатам, зробленыя ім у сваёй гістарычнай прамове 11 снежня 1936 года на сходзе выбаршчыкаў Сталінскай акругі горада Масквы — быць вернымі слугамі народа. Няма большага шчасця, чым карыстацца давер'ем народа, чым быць яго выбраннікам, служыць яму чэсна і аддана.

Марына Арцёмаўна САРАНЧУК,
звенявая калгаса «Пабеда», Рэчыцкага раёна, дэпутат Вярхоўнага Совета БССР.

***

АЖЫЦЦЁЎЛЕНЫЯ ПРАВЫ

Нам, дэлегатам Надзвычайнага VIII Усесаюзнага з'езда Советаў, ніколі не забыць самых шчаслівых у нашым жыцці дзён, праведзеных у Крэмлі разам з вялікім правадыром працоўных таварышам Сталіным і яго слаўнымі саратнікамі.

З якой велізарнай увагай слухалі мы даклад таварыша Сталіна аб праекце Канстытуцыі СССР, даклад, у якім кожнае слова праўдзіва і мудра!

Кожны дзень мы бачым ажыццяўленне Сталінскай Канстытуцыі на практыцы. На аснове гэтай Канстытуцыі мы ўжо выбіралі Вярхоўныя Советы СССР, саюзных і аўтономных рэспублік. Дні выбараў астануцца ў памяці ва ўсіх грамадзян нашай радзімы, як велічная старонка ў гісторыі народаў СССР.

Ажыццяўленне таго, што запісана ў Сталінскай Канстытуцыі, кожны з нас бачыць у сваім горадзе, на сваім прадпрыемстве.

Канстытуцыя СССР дае нам права на працу. Мы, грамадзяне СССР, не ведаем беспрацоўя. Нам не трэба, як гэта прыходзіцца рабочым капіталістычных краін, з апушчанай галавой стаяць ля варот фабрык і заводаў капіталістаў-эксплаататараў і на каленях прасіцца даць магчымасць зарабіць на хлеб. У совецкай краіне кожнаму прадастаўлена права на працу.

Грамадзяне СССР маюць права на адпачынак! Мы прывыклі ўжо да 7-гадзіннага рабочага дня. Але варта ўспомніць, што 21 год таму назад мы працавалі па 12—15 гадзін.

Дзяржава адпускае вялікія сродкі на арганізацыю адпачынку працоўных. Для нас — усе санаторыі, курорты, дамы адпачынку. Далёка за прыкладам хадзіць не трэба. Звыш 53 тыс. рублёў выдаткавана ў гэтым годзе на арганізацыю адпачынку рабочых фабрыкі. 38 рабочых і работніц нашай фабрыкі адпачывалі і лячыліся на лепшых курортах і ў санаторыях Саюза. Звыш 120 чалавек адпачывалі ў дамах адпачынку. Многія пабывалі на экскурсіях. Звыш 155 дзяцей рабочых нашай фабрыкі адпачывалі ў гэтым годзе ў санаторыях і піонерскіх лагерах. Мой сын зараз адпачывае ў сонечным Артэку ў Крыму.

Цёмнымі і забітымі людзьмі былі мы ў мінулым. Недаступнай была для нас асвета. Я асабіста толькі пры совецкай уладзе ліквідавала сваю непісьменнасць. Мільёны дзяцей працоўных навучаюцца зараз у школах, тэхнікумах, ВНУ, скарыстоўваюць вялікае права на асвету, запісанае ў Сталінскай Канстытуцыі. У нас на фабрыцы ёсць свой вучэбны камбінат. Каля 500 чалавек ахоплена тэхнічнай вучобай. Стаханаўская школа па абмену вопытам налічвае 82 чалавекі. У вячэрняй сярэдняй школе навучаецца 100 чалавек. Працуе пачатковая школа і рад курсаў. Адзін з нашых стаханаўцаў — машыніст Лысенка паступіў у гэтым годзе ў Архангельскую лясную акадэмію. 80 тысяч рублёў асігнавана ў гэтым годзе на вучобу рабочых нашай фабрыкі.

У дзень 2-й гадавіны даклада вялікага Сталіна мы яшчэ раз выказваем нашы пачуцці ўдзячнасці партыі большэвікоў і роднаму Сталіну за радаснае жыццё, за ажыццяўленне вялікіх правоў, запісаных у Сталінскай Канстытуцыі.

Марыя ФЕДАРЭНКА,
стаханаўка клеельнага цэха рэчыцкай запалкавай фабрыкі «Х Кастрычнік», дэлегат Надзвычайнага VIII Усесаюзнага з'езда Советаў.

НАША ЖЫЦЦЁ БУДЗЕ ВЕЧНА КВІТНЕЦЬ

25 лістапада 1936 года. Гэта дата ніколі не згладзіцца з маёй памяці. Я сядзеў у Вялікім крэмлёўскім палацы сярод дэлегатаў Надзвычайнага VIII Усесаюзнага З'езда Советаў. Кожны з нас гарэў нецярплівасцю, хацелася хутчэй убачыць роднага і любімага Сталіна.

Вось ён з'явіўся ў зале.

Задрыжэлі сцены дрэўняга Крэмля. Тысячы людзей з захапленнем горача апладыравалі. Авацыя нарастала, мацнела, перакатвалася, як магутныя хвалі акіяна. На дзесятках моў раздаваліся словы падзякі Сталіну за радасць, за шчасце народнае, якія пасеяў ён, вялікі сейбіт.

З напружанай увагай слухалі мы гістарычны даклад правадыра. У кожным слове адчувалася веліч нашых перамог і дасягненняў.

...Прайшло два годы. Я хачу расказаць аб поспехах нашай абутковай фабрыкі імя Кагановіча за гэты час. Яна яшчэ больш вырасла, а разам з ёй выраслі і людзі. У нас павялічыўся лік стаханаўцаў. Іх зараз налічваецца да 600 чалавек.

Многія рабочыя нашай фабрыкі вылучаны на адказныя, кіруючыя пасады. Рабочы тав. Ляхоўскі стаў майстрам участка, рабочы тав. Падольскі — начальнікам змены, рабочы т. Фіперсон — начальнікам цэха. Такіх прыкладаў — дзесяткі.

З кожным днём паляпшаецца дабрабыт рабочых. Перадавыя стаханаўцы нашай фабрыкі зарабляюць звыш 1.000 рублёў у месяц.

На нашым прадпрыемстве, бадай, не знойдзеш такіх людзей, якія-б не імкнуліся да павышэння свайго агульнаадукацыйнага і палітычнага ўзроўню. Вечарамі, пасля работы, у бібліятэках, чытальнях, ленінскіх кутках, у сябе на кватэрах рабочыя вывучаюць творы класікаў марксізма-ленінізма, слаўную гісторыю вялікай большэвіцкай партыі, чытаюць класічную мастацкую літаратуру. Вячэрнія школы, завочныя інстытуты, гурткі тэхмінімума прыходзяць на дапамогу нашаму рабочаму калектыву.

Я і сам адчуваю, што за гэтыя два годы значна вырас. Уступіў у рады партыі Леніна — Сталіна, скончыў інстытут павышэння кваліфікацыі гаспадарнікаў. Гэта абавязвае мяне працаваць яшчэ лепш на карысць нашай цудоўнай радзімы.

Г. Н. СКАБЛО,
стаханавец менскай абутковай фабрыкі імя Кагановіча, дэлегат Надзвычайнага VIII з'езда Советаў СССР.

Заможна і культурна жыве калгаснае сялянства. Яно шырока карыстаецца найвялікшымі правамі, прадастаўленымі яму Сталінскай Канстытуцыяй. Перад намі — сям'я калгасніка сельгасарцелі «Чырвоны партызан», Падгайскага сельсовета Менскага раёна, тав. Б. І. Сяліцкага. Усе дзеці яго вучацца ў школах. НА ЗДЫМКУ: сям'я Сяліцкіх за абедам (злева направа): Сцефаніда Грыгор'еўна і Браніслаў Іванавіч Сяліцкія і іх дзеці: Сцефаніда—вучаніца 8 класа, Віця — вучань 3 класа, Пётр—вучань 6 класа, Александр — студэнт трэцяга курса педвучылішча і Маня — вучаніца 9 класа.
Фота Я. Салавейчыка.

ЗАВАЯВАНАЕ ШЧАСЦЕ

З вялікім захапленнем два годы таму назад я слухаў па радыё выдатны даклад правадыра працоўных таварыша Сталіна на Надзвычайным VIII Усесаюзным З'ездзе Советаў.

Словы правадыра і прынятая на з'ездзе Сталінская Канстытуцыя натхнілі мяне, улілі энергію і сілы. Быў я ў 1936 г. яшчэ вучнем у піянінным цэху завода імя Молатава. Трэба было многа папрацаваць, каб стаць сапраўдным кваліфікаваным рабочым.

Але ў нашай краіне, дзе так ярка свеціць сонца Сталінскай Канстытуцыі, дзе кожны чэсны работнік карыстаецца павагай, створаны ўсе ўмовы для развіцця сваіх здольнасцей. За прайшоўшыя два годы, пачынаючы з 1936 г., я стаў кваліфікаваным рабочым. Выконваю стаханаўскую норму. Жыву заможна і культурна. Стаханаўская работа забяспечыла стаханаўскія заработкі.

І часта зараз я ўспамінаю залатыя словы правадыра і Сталінскай Канстытуцыі.

Права на працу. Гэта яно дала магчымасць мне, сыну селяніна-бедняка, стаць пісьменным чалавекам, высокакваліфікаваным рабочым. Гэта яно дала мне магчымасць выконваць норму на 200—250 проц., зарабляць 650 рублёў у месяц.

Права на адпачынак. Гэта права забяспечыла пасля 7-гадзіннага рабочага дня праводзіць вольны час культурна, адпачываць у доме адпачынку.

Гэтымі правамі карыстаюцца ўсе грамадзяне СССР.

Сталінская Канстытуцыя — гэты выдатнейшы дакумент нашай эпохі, — як маяк, свеціць на ўвесь свет, паказваючы працоўным капіталістычных краін шлях да заваявання такіх-жа вялікіх правоў, якія заваяваны і якімі карыстаюцца працоўныя СССР. Гэты шлях — шлях пролетарскай соцыялістычнай рэволюцыі.

Гэтых правоў, замацаваных навечна Сталінскай Канстытуцыяй, совецкі народ нікому і ніколі не аддасць.

Мне 19 год. У будучым годзе я пайду ў рады нашай доблеснай Чырвонай Арміі. Памятаючы свае абавязкі, вызначаныя Канстытуцыяй, я буду верна служыць радзіме, пільна ахоўваць шчасце людзей нашай краіны, сваё ўласнае шчасце. А пакуль-што буду ўпорна працаваць на заводзе, павышаць сваю выпрацоўку, узбагачаць маю любімую радзіму.

С. В. БЯЛЯЕЎ,
стаханавец барысаўскага дрэваапрацоўчага завода імя Молатава.

ПАД СЦЯГАМ СТАЛІНСКАЙ КАНСТЫТУЦЫІ

К. В. КІСЯЛЁЎ
Старшыня Соўнаркома Беларускай ССР.

***

Два годы таму назад у чырвонай сталіцы — Маскве сабраўся Надзвычайны VIII Усесаюзны З'езд Советаў, каб абмеркаваць і зацвердзіць вялікую Сталінскую Канстытуцыю, у якую запісаны гістарычныя перамогі, атрыманыя рабочым класам і ўсімі працоўнымі нашай краіны пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў, вялікага Сталіна.

Праз эфір працоўныя нашага вялікага Совецкага Саюза ўсхвалявана слухалі вогненыя словы вялікага Сталіна «Аб праекце Канстытуцыі Саюза ССР».

Найвялікшыя правы, якія запісаны ў Сталінскай Канстытуцыі, заваяваны ў паслядоўнай рэволюцыйнай, класавай барацьбе. Арганізатарам гэтых перамог з'явілася вялікая партыя Леніна—Сталіна. Ленін і Сталін стварылі комуністычную партыю большэвікоў, выкавалі яе ідэйную зброю, згуртавалі і павялі працоўныя масы ў бой за дыктатуру пролетарыята, за соцыялізм, за пабудову комуністычнага грамадства. Працоўныя нашай краіны дабіліся поўнай ліквідацыі эксплаататарскіх класаў, а таксама карэннай перабудовы ўзаемаадносін паміж людзьмі новага соцыялістычнага грамадства.

Совецкая Беларусь, дзякуючы нястомным клопатам і дапамозе ЦК ВКП(б), Саюзнага ўрада і асабіста таварыша Сталіна, пры дапамозе брацкіх народаў СССР і асабліва вялікага рускага народа, у барацьбе з ворагамі народа — трацкістамі, бухарынцамі, нацыянал-фашыстамі, дабілася велізарных поспехаў на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва.

У галіне прамысловасці Беларусь мае вялікія дасягненні. У 1938 годзе валавая прадукцыя прамысловасці складае (па чакаемаму выкананню плана) — 2.157 мільёнаў рублёў, а на 1939 год намячаецца — 2.350 мільёнаў рублёў — прырост 9,3 проц.

Валавая прадукцыя сельскай гаспадаркі (па чакаемаму выкананню плана 1938 года) складае 550 мільёнаў рублёў, а на 1939 год намячаецца 800 мільёнаў рублёў—рост на 45,5 проц. Агульная валавая прадукцыя прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў цэнах 1926/27 гг. (па чакаемаму выкананню плана 1938 года) складае 2.700 мільёнаў рублёў. Удзельная вага прамысловасці складае 79,6 проц., а сельскай гаспадаркі — 20,4 проц.

Параўноўваючы аб'ём зводнага бюджэта 1938 года — 1.023.873 тыс. рублёў з аб'ёмам зводнага бюджэта 1932 года — 313,3 мільёна рублёў, мы бачым, што за апошнія 5 год бюджэт Беларусі павялічыўся амаль у 4 разы або на 376 проц.

У адсталай аграрнай царскай Расіі адно з апошніх месц па развіццю прамысловасці займала тэрыторыя сучаснай БССР.

Воляй партыі і совецкай улады, гераічнымі намаганнямі працоўных створана магутная індустрыя, аснашчоная перадавой тэхнікай. На заводах СССР зараз працуюць металарэжучыя станкі вышэйшага класу дакладнасці, зробленыя на прадпрыемствах Беларускай ССР.

У сучасны момант 7.850,8 тысячы га зямлі замацавана за калгасамі Беларусі ў бясплатнае і бестэрміновае карыстанне, г. зн. навечна.

У нашай рэспубліцы 9.665 калгасаў, якія яднаюць 88 проц. сялянскіх гаспадарак.

Калгасы засяваюць 96,4 проц. усёй пасеўнай плошчы.

У рэспубліцы ёсць 215 МТС.

На калгасных палях працуе 8.100 трактараў, звыш тысячы камбайнаў, каля 4 тысяч аўтамабіляў.

Чацвертую частку ўсёй тэрыторыі Беларусі займаюць балоты, якія да Кастрычніцкай рэволюцыі зусім не скарыстоўваліся, затруднялі вядзенне гаспадаркі на мінеральных землях, з'яўляліся ачагом захворванняў людзей і жывёлы. Балоты накладвалі свой адпячатак на вытворча-бытавы ўклад цэлай трэці так званага Беларускага Палесся, зводзячы культурна-бытавыя ўмовы забітага дзяржаўна-памешчыцкім ладам палескага селяніна — палешука амаль да ўзроўню першабытнага чалавека.

Царскі ўрад не аддаваў ніякай увагі асушцы балот. І толькі пры совецкай уладзе пачынаюцца работы па асваенню і гаспадарчаму скарыстанню балоцістай плошчы.

За годы двух сталінскіх пяцігодак праведзена інтэнсіўная асушка балот пад палявыя культуры на плошчы 94 тысячы га і палепшаны ўмовы паверхоўнага стоку вады для паляпшэння сенакосаў на плошчы 520 тысяч га. Праведзены даследчыя работы на плошчы звыш 15 тысяч га, рэгуліраванне рэк працягласцю 1065 км. Пракладзена 2408 км. магістральных каналаў.

Капіталаўкладанні ў меліярацыю за годы соцыялістычнага будаўніцтва склалі 57,8 мільёна рублёў.

Пастанова Совета Народных Камісараў СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня 1937 года «Аб аказанні дапамогі калгаснаму сялянству Беларускай ССР і аб ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў справе калгаснага ўпарадкавання» з'явілася новай вехай умацавання калгасаў. На аснове палітычна-арганізацыйнага ўмацавання калгасаў Совецкай Беларусі, як і ва ўсім СССР, вырасла і прадаўжае расці заможнасць і матэрыяльна-культурны ўзровень калгаснікаў. Павышаецца аплата працадня натурай і грашыма. Невымяральна паляпшаецца дабрабыт сялян-калгаснікаў.

З дня пастановы Совета Народных Камісараў СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня 1937 года ліквідавана 138 шкодніцка арганізаваных соўгасаў, у рэзультаце чаго 210.678 га зямлі перадана калгасам і замацавана за імі актамі на вечнае карыстанне. Калгасам для закупкі маёмасці і жывёлы ліквідуемых соўгасаў было адпушчана дзяржаўнай доўгатэрміновага крэдыту ў суме 29.622 тыс. руб. Перадана калгасам на вечнае карыстанне лясоў дзяржаўнага і мясцовага значэння 393.800 га.

Калгаснікам і аднаасобнікам дазволена бесперашкодная пасьба жывёлы ў лясах дзяржаўнага і мясцовага значэння за выключэннем плошчаў, занятых лесапітомнікамі, а таксама маладняком на плошчах, дзе арганізавана лесааднаўленне.

Калгасам, калгаснікам адпушчана ў 1938 годзе для рубкі 848.400 куб. м. страявога лесу і 1.150.600 куб. м. дроў.

ЦК ВКП(б) і СНК СССР у сваёй пастанове ад 2 жніўня 1937 года дазволілі спісаць з калгасаў, калгаснікаў і аднаасобнікаў БССР нядоімак па дзяржаўных пастаўках, натураплаце і насенных ссудах бульбы ў колькасці 77.204 тоны. Быў скарочан план мясапаставак па калгасных фермах на 6.600 тон. Спісана нядоімак па мясапастаўках у колькасці 53.916 цэнтнераў. Скарочан план малакапаставак па калгасных дварах на 284.977 гекталітраў. Спісаны з калгасаў, калгаснікаў і аднаасобнікаў нядоімкі па малакапастаўках у колькасці 69.264 гекталітраў.

Усё гэта яшчэ раз гаворыць аб бацькаўскіх клопатах ЦК ВКП(б) і асабіста таварыша Сталіна аб беларускім народзе.

За годы сталінскіх пяцігодак, побач з велізарным ростам усёй народнай гаспадаркі, вырасла і расцвяла культура, навука і мастацтва Совецкай Беларусі.

Вялікая Кастрычніцкая соцыялістычная рэволюцыя перад кожным працоўным адкрыла шырокі творчы прастор. У артыкуле 121 Сталінскай Канстытуцыі запісана: «Грамадзяне СССР маюць права на асвету».

У БССР школьнай сеткай ахвачаны ўсе дзеці як у горадзе, так і ў вёсцы. У 1939 годзе ў БССР будзе 1.256 тысяч навучаючыхся. У 1938 годзе мы маем 7.701 школу, настаўнікаў — 31.100 чалавек. У 1938 годзе ў 22-х вышэйшых навучальных установах вучацца 16.000 студэнтаў; у 80 педвучылішчах і тэхнікумах ёсць 30.600 студэнтаў і ў 20 рабфаках — 5.600 студэнтаў, усяго 52.200 чалавек.

У сучасны момант у БССР студэнтаў у 75 раз больш чым у 1919 годзе. Толькі за апошнія 4 годы выпушчана 9.806 спецыялістаў — інжынераў, урачоў, педагогаў, юрыстаў і інш.

Да Кастрычніцкай рэволюцыі ў Беларусі не было ні аднаго навукова-даследчага інстытута, а зараз ёсць 41. У снежні 1928 года ў Беларусі арганізавана Акадэмія навук, у якой зараз працуе 306 навуковых работнікаў. У Беларусі ўсяго ёсць 1.263 навуковыя работнікі, з іх — 270 жанчын. Выхаваны беларускія кадры навуковых работнікаў, якіх налічваецца ўжо зараз 500 чалавек.

У найвялікшым дакуменце эпохі соцыялізма Сталінскай Канстытуцыі, у артыкуле 120 гаворыцца:

«Грамадзяне СССР маюць права на матэрыяльнае забеспячэнне ў старасці, а таксама — у выпадку хваробы і страты працаздольнасці».

Гэтае права забяспечваецца шырокім развіццём соцыяльнага страхавання рабочых і служачых за кошт дзяржавы, бясплатнай медыцынскай дапамогай працоўным, прадастаўленнем у карыстанне працоўным шырокай сеткі курортаў».

Калі ў 1937 годзе па дзяржаўнаму бюджэту на забеспячэнне інвалідаў працы і сямей памёршых кармільцаў было зрасходавана 21.015 тысяч рублёў, то на 1938 год на гэтыя-ж мерапрыемствы асігнавана 31.807 тыс. руб., што складае 151,3 проц. у параўнанні з 1937 годам.

Акрамя гэтага, па мясцоваму бюджэту на 1938 год асігнавана на забеспячэнне інвалідаў 7.392 тыс. руб. супроць 5.598 тыс. руб., зрасходаваных на гэтыя-ж мэты ў 1937 годзе (132 проц.).

На курортнае лячэнне пенсіянераў у 1937 годзе зрасходавана 420.300 рублёў, а ў 1938 годзе асігнавана на гэтыя мерапрыемствы 675.000 рублёў, — павелічэнне на 60,7 проц.

Велізарнейшых поспехаў беларускі народ дасягнуў пад кіраўніцтвам партыі Леніна—Сталіна, пад кіраўніцтвам і пры штодзённай дапамозе свайго бацькі, друга і настаўніка таварыша Сталіна.

Пад кіраўніцтвам сталінскага наркома Нікалая Іванавіча Ежова разгромлена банда трацкістаў, бухарынцаў і нацыянал-фашыстаў, якая прабавала прадаць беларускі народ пад ярмо польскага і германскага фашызма.

Беларускі народ, натхнёны гераічнай комуністычнай партыяй і правадыром працоўных усяго свету вялікім Сталіным, ахоплен энтузіязмам творчай працы, шырокай хваляй соцыялістычнага спаборніцтва. Кожны дзень прыносіць новыя выдатныя стаханаўскія рэкорды, новы ўздым высокай прадукцыйнасці працы ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі і культуры.

Працоўныя ордэнаноснай Совецкай Беларусі спакойны за заўтрашні дзень. Яны добра ведаюць, што іх заваяванні, што іх перамогі нікому не ўдасца адняць, яны ўпэўнены, што ніякай сіле не ўдасца звярнуць іх са шляху пабудовы комунізма, бо па гэтаму шляху іх вядзе партыя большэвікоў, бо па гэтаму шляху іх вядзе геніяльны стратэг рэволюцыі вялікі Сталін.

Беларускі народ, як і ўвесь совецкі народ, да канца верны прынцыпам пролетарскага інтэрнацыяналізма і пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі і вялікага Сталіна даб'ецца яшчэ большых поспехаў на ўсіх участках соцыялістычнага будаўніцтва.

ПРАЦЭС ГЕРМАНСКІХ ШПІЁНАЎ У ЗША

Суд над германскімі шпіёнамі, што адбываецца ў ЗША, наглядна сведчыць аб велізарным размаху падрыўной дзейнасці германскіх фашыстаў на амерыканскім кантыненце.

Кіраўнікі германскай разведкі не мелі яшчэ такога «гонару», як зараз, — прадстаць усім сінклітам перад судом замежнай дзяржавы. На гэты раз не атрымалася падаць вялыдых фашысцкіх бандытаў скрыцца пад ананімным сцягам «нейкай еўрапейскай» дзяржавы. Урад ЗША не пярэчыў супроць таго, каб у абвінавачваўчым заключэнні і ў ходзе самога працэса адкрыта былі названы афіцыяльныя германскія прадстаўнікі.

Як устаноўлена на судзе, германскі шпіянаж у ЗША ў асноўным накіраваны на разведванне стану абароны ЗША — арміі, флота, берагавых умацаванняў, авіяцыі. Адначасова са шпіянажам немцы вялі вялікую падрыўную работу для таго, каб аслабіць ваенна-эканамічную магутнасць ЗША. Улічваючы вопыт імперыялістычнай вайны 1914—1918 гадоў, «Трэцяя імперыя» рыхтавалася з першых-жа дзён будучай «вялікай вайны» перашкодзіць дапамозе ЗША еўрапейскім дзяржавам. З гэтай мэтай падрыхтоўваліся дыверсіі на найбольш важных абаронных прадпрыемствах, у партах і на чыгуначных вузлах Злучаных Штатаў Амерыкі.

Непасрэднае кіраўніцтва шпіёнска-дыверсійнай арганізацыяй ажыццяўлялася цэнтрам германскай разведкі, які знаходзіцца ў Берліне, і яго філіяламі ў Брэмене і Гамбургу. Германскія шпіёны былі вельмі добра паінфармаваны аб абароне ЗША, бо некаторым з іх удалося пранікнуць у важнейшыя органы ваеннага і марскога міністэрства ЗША. Многія ўстановы, якія займаліся праектнай і навукова-даследчай работай для амерыканскага флота і арміі, былі літаральна наводнены гітлераўскімі агентамі.

Па заданню германскай разведкі нейкая Кэшы Буш пад выглядам свецкай місіянеркі прабралася нават у Белы дом (месцапрабыванне прэзідэнта ЗША).

Праз некалькі гадзін пасля адной сакрэтнай нарады прэзідэнта ЗША Рузвельта з марскімі канструктарамі падрабязнасці гэтай нарады сталі вядомы кіраўнікам германскай разведкі.

Для атрымання чарцяжоў двух новых авіяносцаў — «Іорктаун» і «Энтэрпрайс» шпіёны падрабілі подпіс Рузвельта. Германская разведка вербавала сваіх агентаў на авіяцыйных прадпрыемствах, ваенных заводах, суднабудаўнічых верфях і т. д., пры гэтым перавага аддавалася выхадцам з Германіі, якія натуралізаваліся ў ЗША.

Атрыманыя весткі шпіёны перадавалі ў Германію праз спецыяльных звязістаў — служачых германскіх параходных таварыстваў «Паўночна-Германскі Лойд», «Гамбург-Амерыка-Лайн» і інш. Адна з звязістаў — Гофман выконвала гэтыя функцыі па сумяшчэнню з абавязкамі цырульніка на германскім параходзе «Еўропа».

Нагласць распаясаўшыхся гітлераўцаў дайшла да таго, што яны мелі намер скрасці палкоўніка Эгліна — каменданта форта Тотэн (побліз Нью-Ёрка). Яны спадзяваліся прымусіць Эгліна выдаць шпіёнскаму цэнтру захоўваўшыяся ў яго сакрэтныя матэрыялы, якія адносяцца да абароны атлантычнага ўзбярэжжа ЗША.

Главаром фашысцкай шпіёнскай арганізацыі ў ЗША быў стары нямецкі Грыбл, які доўгі час «фюрэрам» германскіх фашыстаў у штаце Нью-Ёрк. Да яго найбольш буйных шпіёнаў належаць былы афіцэр амерыканскай арміі Румрых і служачы ваеннай авіяцыі ЗША Глазер. Праз Румрыха немцы атрымалі рад сакрэтных вестак, якія датычаць умацаванняў Панамскага канала. Глазер выкраў з аэрадрома «Мітчэл Філд» сакрэтны код, якім карысталіся ваенныя самалёты для сувязі паміж сабою, і перадаў яго Румрыху.

З 18 удзельнікаў германскай шпіёнскай арганізацыі, супроць якіх улады ЗША ўзбудзілі судовую справу, на лаве падсудных толькі чатыры. Астатнія абвінавачваемыя пры садзейнічанні германскіх улад у розны час скрыліся з ЗША.

Суд устанавіў дачыненне да шпіянажа рад супрацоўнікаў германскага ўрада. Так, напрыклад, у лістападзе 1937 года ў ЗША прыязджаў асабісты ад'ютант Гітлера Відэман з мэтай праверыць дзейнасць шпіёнскага цэнтра. У справах следства фігуруе фатаграфічная картка, на якой зняты германскі пасол у ЗША фон-Дыкгоф, памочнік Відэмана і адзін з германскіх шпіёнаў, прыбыўшы ў Вашынгтон,— нехта Вігандт.

Амерыканскім уладам удалося напасці на след шпіёнскага цэнтра пасля таго, як яго агенты атрымалі ў шпіёнскага пашпартнага бюро 50 амерыканскіх пашпартоў, якія былі выпісаны на шпіёна Румрых. Шпіёнаж германскіх шпіёнаў, які ўжываў Румрых адбыўся ўказаннем 50 пашпартоў, з дапамогай якіх германскі агент мог-бы схаваць ... для ўезду германскіх агентаў у СССР.

Адзін са сведкаў па справе германскага шпіёнскага цэнтра — Шадэ паказаў, што агенты цэнтра спрабавалі пранікнуць у савецкае консульства ў Нью-Ерку. На падставе паказанняў Шадэ і іншых сведкаў суд устанавіў, што германскі шпіёнскі цэнтр у ЗША займаўся побач з антыамерыканскай дзейнасцю і антысавецкай.

Германская разведка намячала яшчэ больш расшырыць круг сваёй дзейнасці ў ЗША. З гэтай мэтай два вышэйшыя афіцэры германскай разведкі — фон-Бонін і Мензель прапанавалі немцы Кацярыне Муг адкрыць у Вашынгтоне салон. У гэты салон Кацярына Муг павінна была зацягваць сенатараў, членаў кангрэса, журналістаў, розных палітычных дзеячоў ЗША, каб апрацоўваць іх у фашысцкім духу і папутна збіраць шпіёнскія весткі.

Працэс германскага шпіёнскага цэнтра садзейнічаў выкрыццю падрыўной дзейнасці шматлікіх германскіх фашысцкіх арганізацый у ЗША. Вылучаная кангрэсам спецыяльная камісія для расследвання дзейнасці гэтых арганізацый устанавіла дачыненне іх да шпіянажа і антыамерыканскай прапаганды. Аб маштабе падрыўной работы гітлераўцаў у ЗША можна судзіць па заяве іх амерыканскага «фюрэра» — Фрыца Куна, зробленай ім камісіі кангрэса. Па словах Куна, «германа-амерыканскі саюз» (гітлераўская арганізацыя ў ЗША) мае 94 аддзяленні ў амерыканскіх гарадах, 22 летнія лагеры.

У цесным кантакце з германскімі фашыстамі ў ЗША вядуць сваю разбураючую работу японская і італьянская разведкі. Гэты працэс — яркае сведчанне падрыўной дзейнасці германскага фашызма, працягваючага свае брудныя шчупальцы да самых розных частак свету.

В. МІНАЕЎ.

Выдатнікі баявой і палітычнай вучобы, курсанты, паспяхова здаўшыя залікі на званне малодшых камандзіраў. НА ЗДЫМКУ (стаяць злева направа): тт. Бузенкоў А. І., Вінаградаў К. Г., Балашоў П. В., Ульянаў А. К. (сядзяць)—Каваленка А. А., Амыдыкаў М. С.
Фото П. Вальд і В. Другуль.

МІЖНАРОДНЫ ШАХМАТНЫ ТУРНІР

БЛІСКУЧАЯ ПЕРАМОГА МІХАІЛА БАТВІНІКА

Адзінаццаты тур, які іграўся 22 лістапада ў Ротэрдаме, азнаменаваўся выключна прыгожай перамогай савецкага гросмайстра Міхаіла Батвініка над экс-чэмпіёнам свету Капабланкай. Іграючы белымі, Батвінік выбраў вострыя, багаты ўскладненнямі варыянт абароны Німцовіча і даволі быстра перахапіў ініцыятыву. Прабуючы нейтралізаваць націск белых фігур, Капабланка прыбегнуў да размену белапольных сланоў, але гэта не палегчыла яго становішча. Белыя правялі паслядоўна некалькі афярных камбінацый — спачатку афяраваўшы пешку, а затым падрад дзве фігуры — і, пасля таго, як рухнула надзея на выратаванне вечным шахам, Капабланка здаўся. Бліскучая перамога савецкага гросмайстра выклікала ўсеагульнае захапленне як удзельнікаў, так і шматлікіх гледачоў.

Вялікую тэарэтычную цікавасць уяўляе сабой партыя Файна з Эйве. Заблытаны венскі варыянт ферзевага гамбіта прывёў да вострай і складанай пазіцыі. Чорныя афяравалі фігуру і атрымалі ўзамен тры пешкі пры пагражаючай пазіцыі ў цэнтры. Ужо на 31-м ходзе Файн вымушан быў прызнаць сябе пераможаным. Такім чынам, з чатырох партый другога круга Файн здолеў пакуль набраць толькі адно ачко, што значна пахіснула яго шансы на першае месца.

Чэмпіён свету Алёхін добра скарыстаў памылку Флора, які, відавочна, прымірыўся ўжо са сваім апошнім месцам у турніры і іграў партыю нецікава, і адклаў партыю ў лёгка выйгрышным для сябе становішчы.

У роўным, прыкладна, становішчы адкладзена партыя Рэшэўскі — Керэс.

Такім чынам, пасля 11 тураў на першым месцы будзе, відаць, адзін Керэс, у якога зараз $6^1/_2$ ачкоў і адна адкладзеная партыя. Файн адсунуўся на другое месца з $6^1/_2$ ачкамі з 11 магчымых. На трэцім месцы пакуль папярэднейшаму Батвінік (6 ачкоў), які пасля даігрывання, відавочна, дагоніць Файна і перасунецца на другое месца. За ім у непасрэднай блізасці чэмпіён свету Алёхін, у якога зараз таксама 6 ачкоў, але сыграны ўсе 11 партый. За ім ідзе Рэшэўскі ($4^1/_2$ ачка пры 2 адкладзеных партыях), Капабланка (5 ачкоў), Эйве ($4^1/_2$ ачка) і Флор (3 ачкі).

***

Учора вечарам сталі вядомы рэзультаты даігрывання. На пяцідзесятым ходзе Рэшэўскі з Батвінікам прызналі сваю партыю нічыёй! Таксама ў нічыю кончылася партыя Рашэўскі — Керэс. Флор без ігры здаў сваю партыю Алёхіну.

Творчы рост самадзейнага калектыва

ГОРКІ. Горацкі сельскагаспадарчы інстытут славіцца сваёй мастацкай самадзейнасцю. Пастаўленая калектывам інстытута опера «Запарожац за Дунаем» была цёпла сустрэта працоўнымі раёна і грамадскасцю Менска.

У дні святкавання XXI гадавіны Вялікага Кастрычніка тэатральны калектыў інстытута паставіў новую п'есу— «Слава» Гусева. Зараз рыхтуюцца п'еса Біль-Белацэркоўскага «Луна злева», невялікія драматычныя эцюды і вадэвілі.

З першага года вучобы ўдзельнічае ў драматычным гуртку студэнт 5-га курса тав. Паўлоўскі. Ён значна вырас і цяпер удала выконвае ролю Матылькова ў п'есе «Слава». Па-майстэрску выконваюць беларускія народныя песні лабарантка Блінчэўская, работніца сталовай Сільчанка, студэнткі Падаўко і Пакроўская.

МАЛАДЫЯ КАМАНДЗІРЫ

Днямі ў Н-скай часці адбыўся выпуск малодшых камандзіраў. Пераважная большасць выпускнікоў здала залікі па розных відах баявой і палітычнай падрыхтоўкі з ацэнкамі «выдатна». Усе выпускнікі трапныя стралкі з вінтоўкі і ручнога кулямёта, усе ліха рубяць і джыгітуюць, лёгка біруць на кані складаныя палявыя перашкоды.

Тт. Бузенкоў, Бурдоўскі, Каваленка, Мухлаеў, Вінаградаў назначаны памочнікамі камандзіраў узводаў. Першыя дні работы маладых камандзіраў з байцамі новага папаўнення сведчаць аб высокай падрыхтоўцы выпускнікоў. У аддзяленнях, кіруемых імі, шырока разгортваецца сацыялістычнае спаборніцтва, барацьба за выдатныя поспехі ў вучобе.

Велізарная большасць выпускнікоў— камсамольцы, некаторыя ўжо ў гэтым годзе прыняты ў рады бальшавіцкай партыі.

НА АСАБІСТАЕ ПЯРШЫНСТВА САЮЗА

30 лістапада ў г. Баку пачынаюцца спаборніцтвы барцоў першага і другога разраду рэспублік на асабістае пяршынства Саюза.

Ад БССР у спаборніцтвах прымуць удзел барцы М. Бірг і І. Іоселевіч (найлягчэйшая вага), Бараноўскі і Чуліцкі (поўцяжкая вага) і Рубін (цяжкая вага).

Сёння ўдзельнікі спаборніцтва выязджаюць у г. Баку.

НОВЫ АСАРТЫМЕНТ МЭБЛІ

Мэблевыя прадпрыемствы трэста Белдрэў прыступаюць да вырабу мэблі 8 новых відаў. Віцебская інструментальна-мэблевая фабрыка будзе выпускаць люстэркавыя шафы, менскі завод імя Молатава — трыльяжы і дзіцячыя столікі, барысаўскі лесакамбінат «Комінтэрн» — дзіцячыя столікі і т. д. У вытворчыя планы на 1939 год уключан выраб мэблі 41 віду. Пашыраецца вытворчасць кухонных шафаў, абедзеных сталоў, шафаў для вопраткі і інш.

УРАЧЫСТАЕ ПАСЯДЖЭННЕ РЭСПУБЛІКАНСКАГА ПРОЦІРАКАВАГА КАМІТЭТА

Учора ў актавай зале Беларускага дзяржаўнага універсітэта ў Менску адбылося ўрачыстае пасяджэнне рэспубліканскага процідакавага камітэта, прысвечанае Міжнароднаму процідакаваму тыдню.

У зале прысутнічала больш тысячы навуковых работнікаў, урачоў, студэнтаў, прадстаўнікоў навуковых, грамадскіх арганізацый, фабрык, заводаў.

У прэзідыум урачыстага пасяджэння выбіраюцца тт. Панамарэнка, Кісялёў, Новікаў, відныя вучоныя і ўрачы беларускай сталіцы — акадэмік Гаусман, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР прафесар Мелкіх і т. д.

Старшыня рэспубліканскага камітэта нарком аховы здароўя тав. І. А. Новікаў зрабіў даклад на тэму «Міжнародны процідакавы тыдзень і ахова здароўя ў СССР».

Затым былі заслуханы даклады прафесара Е. В. Корчыца на тэму «Гістарычны нарыс аб развіцці барацьбы супроць рака», дацэнта І. М. Вертліна на тэму «Агульнае вучэнне аб раку», дацэнта С. М. Ліўшыца на тэму «Рэнтген і значэнне яго ў навуцы» і дацэнта Н. І. Бобрыка на тэму «Радый і значэнне яго ў навуцы і медыцыне».

Для ўдзельнікаў пасяджэння дэманстраваўся гукавы фільм «Рак і барацьба з ім».

СУД

Справа былых работнікаў Белпромбудтрэста

Закончыўся допыт сведкаў. Адзін за адным яны праходзілі перад судом і дапаўнялі факты, глыбей раскрывалі малюнак злачынстваў падсудных.

Сведкі расказалі суду аб тым, што ў былога дырэктара трэста Гімельштэйна было многа сігналаў аб усякіх жульніцкіх махінацыях, п'янках і бытавым разлажэнні Куфмана і яго сабутыльнікаў. Аднак, Гімельштэйн заўсёды гаварыў: «Не займайцеся склокамі!»

Учора на вячэрнім пасяджэнні суда пачаліся спрэчкі старон.

Папраўка

У даведачнай табліцы 9-га тыража выйгрышаў дзяржаўнай унутранай Пазыкі другой пяцігодкі (выпуск чацвертага года), змешчанай у газеце «Звязда» 22 лістапада 1938 г. № 269, дапушчана памылка.

Надрукавана: №№ серый — 12578; павінна быць: 12573.

ДЗЕННІК

25 лістапада, у 7 гадзін вечара, у памяшканні вялікай залы Дома партыйных курсаў (вул. Карла Маркса, № 39) адбудзецца інструкцыйны даклад для агітатараў Сталінскага раёна на тэму: «Аб другой гадавіне Сталінскай Канстытуцыі».

Білеты ў Сталінскім РК КП(б)В.

26 лістапада, у 7 гадзін вечара, у памяшканні вялікай залы Дома партыйных курсаў (вул. Карла Маркса, № 39) адбудзецца агульнараённы сход інтэлігенцыі Варашылаўскага раёна.

Парадак дня: даклад на тэму «Авалоданне бальшавізмам і роля савецкай інтэлігенцыі ў сацыялістычным будаўніцтве».

Білеты ў Варашылаўскім райкоме КП(б)В.

Вык. абавязкі адказнага рэдактара. Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО

Белдзярждрамтэатр — Кацярына Жарнасек (абанемент № 23). Белдзяржтэатр оперы і балета — замест абвешчанага спектакля «Тоска» пойдзе опера «Рыгалето» (абанементы не сапраўдны). Кінотэатр «Чырвоная зорка»— Чалавек з ружжом. Інтэрнацыянал» — «11 ліпеня». Дзіцячы кінотэатр — Том Сойер. «Спартак» — Кацярына. «Навіны дня» 1. Вялікая гадавіна (парад на Краснай плошчы Масквы 7 лістапада 1938 г. 2. Песня аб Сталіне. 3. Песня Далёкаўсходняя.

З А Р У Б Я Ж О М

НАСТУПЛЕННЕ РЭАКЦЫІ Ў ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 22 лістапада. (ТАСС). Распараджэннем славацкага ўрада на тэрыторыі Славакіі распушчана нацыянальная «партыя працоўнага народа». У Славакіі будзе легальна існаваць толькі ўрадавая фашысцкая партыя.

Як паведамляе газета «Права ліду», чэхаславацкае міністэрства сацыяльнага забеспячэння мяркуе ў бліжэйшыя дні апублікаваць закон аб адмене выдачы дапамог па беспрацоўю. Усе беспрацоўныя будуць накіраваны ў «працоўныя лагеры».

ПРАТЭСТЫ СУПРОЦЬ ЯЎРЭЙСКІХ ПАГРОМАЎ У ГЕРМАНІІ

У ЗША ўзмацняецца кампанія пратэста супроць праследванняў яўрэяў у Германіі.

Сенатар Вагнер (дэмакрат ад штата Нью-Ерк) у прамове па радыё заявіў, што яўрэйскія пагромы ў Германіі — рэзультат мюнхенскага пагаднення.

На мітынгу ў Дэтройце губернатар штата Мічыган Мэрфі заявіў, што фашысты дзейнічаюць супроць волі германскага народа. Прынятая рэзалюцыя заклікае ўрад ЗША накласці забарону на гандаль з Германіяй.

У Нью-Ерку на мітынгу пратэсту ў большасці прысутнічалі пражываючыя ў ЗША італьянцы. У тэлеграме Рузвельту сабраўшыяся патрабуюць парваць гандлёвыя адносіны з краінамі, якія вядуць агрэсіўную палітыку і арганізоўваюць рэлігійныя і расавыя праследванні.

На адбыўшыхся па ўсёй Канадзе масавых мітынгах прыняты рэзалюцыі, якія заклікаюць канадскі ўрад заявіць Германіі пратэст супроць яўрэйскіх пагромаў, дазволіць германскім бежанцам уезд у Канаду, парваць дыпламатычныя адносіны з Германіяй, калі не спыняцца пагромы. Профсавет горада Віпіпег заклікае ўзмацніць байкот германскіх тавараў.

ПАВЕДАМЛЕННЕ АГЕНЦТВА ГАВАС АБ НАДЫХОДЗЯЧЫХ АНГЛА-ФРАНЦУЗСКІХ ПЕРАГАВОРАХ

ПАРЫЖ, 22 лістапада. (ТАСС). З поваду надыходзячых англа-французскіх перагавораў у Парыжы агенцтва Гавас паведамляе, што міністрам абедзвюх краін прадстаіць разглядзець становішча, якое стварылася пасля мюнхенскага пагаднення. Яны абмяняюцца думкамі аб пазіцыі Румыніі і Югаславіі, а таксама аб міжземнаморскай праблеме.

Што датычыць магчымага прадастаўлення Франко правоў ваюючай стараны, то, як перадае агенцтва Гавас, відавочна, Францыя не мае намеру выходзіць у гэтым пытанні за рамкі заключанага камітэтам па неўмяшанню пагаднення, у якім прадугледжваецца папярэдняе адклікание ўсіх іншаземных войск з Іспаніі. Будуць абмяркоўвацца таксама становішча на Далёкім Усходзе і эканамічнае становішча ў Цэнтральнай Еўропе.

ФАШЫСЦКАЯ ДЫВЕРСІЯ Ў ЧАНША

ЧУНЦІН, 22 лістапада. (ТАСС). Афіцыяльна абвешчана, што па загаду Чан Кай-шы расстрэлен камандзір гарнізона горада Чанша (правінцыя Хунань) палкоўнік Фын Цы (відны лідэр фашысцкай арганізацыі сінерубашачнікаў). Разам з ім расстрэлены начальнік паліцыі горада Чанша Вань Чжун-фу і камандзір палка гарнізона лейтэнант Сю-кунь. Усе яны з'яўляліся здраднікамі, ярымі праціўнікамі адзінага антыяпонскага фронта. Яны скарыстоўвалі службовае становішча для нанясення шкоды справе абароны.

Як устанавіла спецыяльная камісія пад кіраўніцтвам Чжоў Эньлая (намеснік начальніка палітычнага аддзела ваеннага савета), назначаная па загаду Чан Кай-шы, прычынай пажараў у горадзе Чанша, пачаўшыхся 12 лістапада, з'яўляецца адсутнасць барацьбы з боку ваенных і паліцэйскіх улад супроць злосных чутак, якія распаўсюджваюцца ворагам, аб мяркуемым хуткім прыходзе ворага ў горад. У рэзультаце гэтых чутак члены корпуса самаабароны пачалі падпальваць свае дамы. Пажары пачаліся, калі японскія войскі яшчэ былі ў 150 клм. ад Чанша. У шырокіх палітычных кругах лічаць, што поўную адказнасць за пажары нясуць віднейшыя кіраўнікі фашысцкай арганізацыі сінерубашачнікаў, якія заслужана панеслі пакаранне. Пасля таго, як пажары ў Чанша пачалі прымаць велізарныя размеры, у горад прыбыў Чан Кай-шы, які аддаў загад аб тэрміновых мерах па ліквідацыі пажараў, а таксама аб арышце і суровым пакаранні асоб, адказных за ўзнікненне пажараў.

Для ўзмацнення абароны Чанша былі пасланы буйныя падмацаванні. Рэарганізаваны мясцовыя ваенныя і паліцэйскія ўлады. На дапамогу пацярпеўшым ад пажараў урад праз «Чырвоны крыж» адпусціў 500 тыс. кітайскіх долараў. У горад перакінута неабходная колькасць харчоў — тысяча мяхоў рысу, соль, вугаль і т. д.

ПРАПАНОВА АНГЛІЙСКАГА ПАСЛА Ў ЯПОНІІ

ТОКІО, 22 лістапада. (ТАСС). Як паведамляе газета «Іоміуры», 1 лістапада англійскі пасол у Японіі Крэйгі наведаў прэм'ер-міністра Каноэ і ізлажыў яму праект англійскага ўрада адносна пасрэдніцтва Англіі паміж Японіяй і Кітаем. Як паведамляе газета, Англія прапануе Японіі прытрымлівацца палітыкі «адкрытых дзвярэй» у Кітаі на аснове прынцыпа роўных магчымасцей і гарантый для інтарэсаў Англіі. У сваю чаргу Англія абяцае Японіі прыняць меры да спынення супраціўлення Кітая, антыяпонскага руху і байкоту японскіх тавараў у Кітаі.

Кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“
Сёння, 24 лістапада
2 дзенныя дзіцячыя СЕАНСЫ
ГУКАВЫ ФІЛЬМ.
„ЧАЛАВЕК з РУЖЖОМ“
Пачатак у 2 і 4 гадзіны дня.
ЦЭНЫ МЕСЦАМ ДЛЯ ШКОЛЬНІКАЎ ПА 50 КАП.
Каса з 10 г. раніцы

ДА ЎВАГІ КАЛГАСАЎ!
Беларуская кантора ДЗЯРЖБАНКА ПРЫСТУПІЛА ДА СКЛАДАННЯ ПЛАНА крэдытавання калгасаў на 1939 г.
ПРОСЬБА ДА УСІХ КАЛГАСАЎ ДА 1 СНЕЖНЯ ПАДАЦЬ ЗАЯВУ У СВАЕ АДДЗЯЛЕННЕ ДЗЯРЖБАНКА НА ПАТРЭБНЫ КРЭДЫТ КАЛГАСУ У 1939 ГОДЗЕ ПАКВАРТАЛЬНА, УКАЗАЎШЫ, НА ЯКОЕ МЕРАПРЫЕМСТВА ПАТРЭБЕН КРЭДЫТ І НА ЯКУЮ СУМУ.
Адсутнасць заяўкі якога-небудзь калгаса пазбавіць Дзяржбанк магчымасці своечасова забяспечыць калгас крэдытам.
БЕЛКАНТОРА ДЗЯРЖБАНКА.

МЕНГОРПРАМГАНДАЛЬ
25 лістапада АДКРЫВАЕ 25 лістапада
ПАСЛЯ КАПІТАЛЬНАГА РАМОНТУ
МАГАЗІН КУЛЬТТАВАРАЎ № 55
па Совецкай, 63.
У ПРОДАЖЫ ЁСЦЬ У ВЯЛІКІМ ВЫБАРЫ:
КАНЦЫЛЯРСКІЯ ПРЫЛАДЫ,
дзіцячыя ЦАЦКІ | ЁЛАЧНЫЯ ўпрыгожанні
МЕНГОРПРАМГАНДАЛЬ.

ДА ВЕДАМА ДОМАЎПРАЎЛЕННЯЎ, ПРАДПРЫЕМСТВАЎ, УСТАНОЎ І ДЗЯРЖАЎНЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ, МАЮЧЫХ ЖЫЛЫ ФОНД.
25 ЛІСТАПАДА 1938 года КАНЧАЕЦЦА ТЭРМІН, УСТАНОЎЛЕНЫ ДЛЯ НАЛІЧЭННЯ ПЛАЦЯЖОЎ ПА АБАВЯЗКОВАМУ СТРАХАВАННЮ БУДЫНКАЎ ДЗЯРЖАЎНАГА ЖЫЛОГА ФОНДА.
Домаўпраўленні, прадпрыемствы, установы і дзяржаўныя арганізацыі, якія НЕ ПАДАЛІ ЯШЧЭ ЗАЯВУ АБ АДБУДАВАЛЬНАЙ КАШТОЎНАСЦІ БУДЫНКАЎ ЖЫЛФОНДА,
ПАВІННЫ без затрымкі ПАДАЦЬ ГЭТЫЯ ЗАЯВЫ
СТРАХАВЫМ ІНСПЕКЦЫЯМ ГАРАДСКІХ І РАЁННЫХ ФІНАДДЗЕЛАЎ.
МЕНСКАЕ АБЛАСНОЕ ЎПРАЎЛЕННЕ ДЗЯРЖСТРАХА.

У АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ ЗВАНІЦЕ ПА ТЭЛЕФОНУ № 25-384

Уп. Галоўлітбела № К—5861. Менск. друкарня «Звязды». Совецкая, 48. Д. Д. Ш.